

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINĂ — JUR. SPRUDENȚĂ — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE — SOCIOLOGIE

FONDATOR :
ION S. CODREANU
Avocat

DIRECTOR :
I. GR. PERIȚEANU
Avocat, fost Ministru

PRIM REDACTOR :
ALEXANDRU VELESCU
Doctor în Drept, Avocat

COMITETUL DE REDACȚIE :

Fraian Alexandrescu, fost decan al Baroului de Ilfov ; **Alexandru Cerban**, Profesor Universitar, Avocat ; **Iosef G. Cohen** Consilier la Consiliul Legislativ, Avocat ; **N. Jac Constantinescu**, Președinte la C. de Apel București ; **E. Cristoforeanu** Dr. în Drept dela Roma, Avocat ; **Dem. I. Dobrescu**, fost Primar General al Capitalei ; **Vintilă Dongoroz**, Conferențiar universitar, Membru în Consiliul de disciplină al Baroului Ilfov ; **D. Gălășescu-Pyk**, Profesor Universitar, Avocat ; **Eugen Petif**, Consilier la Inalta Curte de Casație ; **G. Petrovici**, Decan al Baroului Ilfov ; **C. Sipsom**, Profesor Universitar ; **C. A. Stoeanovici**, Conf. univ., Membru al Consiliului Legislativ ; **Gr. L. Trancu-Iași**, fost Ministru Avocat ; **Hariton Udrea**, Judecător Trib. Ilfov ; **Petre Vasilescu**, Profesor Universitar.

SECRETARI DE REDACȚIE :

E. C. Decusară Dr. în Drept din Paris, Directorul Statisticeii Judiciare ; **Ionel I. Codreanu**, Doctor în drept din Paris, Avocat

S U M A R

Zile de doliu.

— *Reflexiuni cu privire la Curtea de Apel Târgu-Mureș în legătură cu modificarea legii de organizare judecătorească*, de Alex. Ștefăneșcu, consilier la Curtea de apel Târgu-Mureș ;

— *Nedreptatea care se pregătește*, de D. I. Sârbu, portărel la trib. Suceava ;

— *Tendințe periculoase*, de Const. Alexandrescu, magistrat.

JURISPRUDENȚE :

Inalta Curte de Casație și Justiție s. I: *Iosefina Mihăescu cu Primăria Capitalei*. (Expropriere pentru utilitate publică. Alinieri de străzi. Când se poate reveni asupra lor de către consiliul municipal) ;

— Idem, idem: *Gh. Fedeleş cu Ministerul de Justiție*. (Comisiuni disciplinare. Deciziune. Recurs contra ei. Nu este admisibil) ;

— Idem s. III: *Societatea în nume colectiv „Hercules” cu Banca Românească suc. Chișinău*. (Soc. în nume colectiv. Cambie. Poartă numai semnătura comună a asociaților fără firma societății. Nu poate angaja Societatea. Lipsa unei condițiuni esențiale. Nulitatea cambiei) ;

— Curtea de apel București s. V: *Emil Ocneanu cu Radu Budișleanu*. (Proprietate literară. Publicarea unei conferințe publice fără autorizarea autorului. Dacă constituie o atingere a dreptului de proprietate literară a autorului). cu o Notă de E. C. Decusară ;

— Idem, idem: *Em. I. Protopopescu-Pake cu Camera Sindicală a agenților oficiali de schimb*. (Bursă. Agent oficial de schimb. Vânzare-cumpărare de efecte. Neexecutare de ordin. Insolvabilitatea agentului oficial. Răspundere personală nelimitată. Camera sindicală a agenților oficiali de schimb. Răspundere față de terți. Inexistența fidejusiunii. Răspundere solidară. Casare) ;

— Idem, Idem: *Em. I. Protopopescu-Pake cu Camera sindicală a agenților oficiali de schimb*. (Bursă. Agent oficial de schimb. Nepredare de efecte conform ordinului. Condamnare la plată. Responsabilitatea solidară a Camerei sindicale a agenților oficiali de schimb) ;

— Curtea de apel Târgu-Mureș: *Ion Sârbu cu Ministerul de Justiție și a.* (Contencios administrativ. Avocat public. Punere în disponibilitate. Statutul funcționarilor. Nedefinitivare).

ZILE DE DOLIU

— *In lumea dreptății s'a lăsat vâl de durere peste drăpelele, cari simbolizează solidaritatea națională.*

Durerea, care ne stăpânește pe toți în aceste zile grele, trece însă dincolo de hotarele țărilor lovite și devine o suferință a întregii omeniri doritoare de liniște și muncă.

Un rege viteaz, harnic și bun, înrudit cu cârmuitorul țării noastre și domnind peste un popor, alături de care ne-am găsit totdeauna și de care niciodată nu ne-a despărțit nimic dealungul veacurilor de suferinți, lupte și isbânzi comune, — Regele Unificator ALEXANDRU al Jugoslaviei a căzut în slujba țării sale și a omenirii întregi.

Il plângem, cu buna și vrednica mlădiță născută pe platurile acestei țări, și trimitem îndureratei Regine Marioara alături de toți oamenii de ispravă ai lumii, respectuosul nostru omagiu ; iar poporului prieten și tânărului său Rege Petru al II-lea, asigurarea sincerii și nestrămutatei noastre alianțe, împreună cu urarea de a putea continua sforțarea vrednică și pilduitoare a celui prea curând pierdut.

* * *

Doi oameni intrați de viu în l-toria Țării lor și a omenirii: RAYMOND POINCARÉ și LOUIS BARTHOU, mari prin tot ce o soartă generoasă poate da oamenilor: minte genială, cultură desăvârșită, suflet distins, patriotism luminat și activ, umanitarism larg și înțelegător, — doi buni prieteni ai țării noastre și pe cari Baroul se mândrește a-i fi dat vieții publice, — au fost răpuși Franței și Omenirii, — în slujba cărora au stat cu devotament, până la o venerabilă și folositoare bătrânețe.

Ne asociem doliului pe care moartea lor îl lasă asupra Franței eterne și a omenirii întregi — și dorim ca exemplul vieții lor să dea rodul, pe care l au urmărit : o omenire înfrățită în muncă și iubire.

CURIERUL JUDICIAR

Reflexiuni cu privire la Curtea de Apel Târgu-Mureș în legătură cu modificarea legii de Organizare Judecătorească

Se vorbește că legea de organizare judecătorească din nou se va modifica. Că o comisiune ar fi și început să lucreze în acest sens.

Multe reflexiuni ocazionează unor magistrați or ce zvon de modificare a legii acesteia. Unor magistrați cu o anume ideologie profesională și construcție sufletească.

De sigur că în această lege sunt multe dispoziții care trebuiesc modificate.

Modificarea nu este lucru greu; este mai greu ca modificarea să fie bună, adică mai bună decât dispoziția anterioară.

Legea aceasta cuprinde, cum se știe, dispoziții cu privire la numirea magistraților, la intrarea în corp, la înaintarea lor și la transferarea acestora.

Dispozițiile de lege cu privire la aceste trei situații sunt cele mai importante. Căci nu poate fi indiferent lucru ce anume persoane intră în ordinul judecătoresc, nici care vor fi înaintate în posturi înalte de unde să dea îndrumări celor mai mici prin jurisprudențele lor și exemplul prin atitudinea lor în mijlocul societății pe care o judecă.

Se tot cântă mereu arii pe tema nobleții acestui ordin ca și pe tema marelui rol pe care îl are omul pus să judece pe semenii lui. Noțiunea nobleții nu mai poate avea azi înțelesul pe care îl avea la romani. Nici nu mai poate fi vorba de înțelesul pe care această noțiune îl avea chiar în vremea dinaintea de războiu, cel puțin în vremea dinaintea sistemului de legiuiri al în veci neuitatului Toma Stelian, când în acest timp noțiunea aceasta într-o măsură apreciabilă se cam confundă cu nobleța latifundiului și a numelui.

Nobleța magistraturii de azi, căci într'adevăr acest corp merită acest calificativ și azi, are și trebuie să aibă și sens. Când latifundiul a dispărut și când numele de familie, care era predominant datorită în mare parte și împrejurării că-i corespundea o întinsă suprafață de pământ, a tânjit și el, — criteriile după care acordăm acestui important corp calificativul de nobil, sunt altele. Căci, în locul aristocrației de avere și nume, care în evoluția societății românești, a avut atât de mare rol, aristocrație după care azi cu decăderea morală în care am ajuns, multă lume suspină, și cu drept cuvânt, este aristocrația muncii, cinstei, meritului și sufletului. Sau mai bine zis, această aristocrație ar trebui să fie, dacă evoluția socială ne obligă ca pe prima s'o părăsim. Acest înțeles, după aceste criterii ale nobleții magistraturii, derivă din al doilea calificativ care se tot acordă acestui ordin, anume al importantului rol ce un judecător îl are în lume.

Dacă se va putea insera în legea de organizare a corpului, ce are rolul de a face cu mijloace umane operă divină, dispoziții cu ajutorul cărora se va putea asigura și pune la locul de cinste munca, meritul, cinstea și caracterul, în acest caz străduința celor însărcinați cu greaua misiune de a mo-

difica legea le va asigura stima și admirația tuturor.

Dacă însă nici în urma modificării ce se proiectează nu va putea nimeni intra în magistratură fără ajutorul clubului politic; dacă nu se va putea obține o transferare, o simplă transferare în grad egal, fără ajutorul aceluiaș club politic, dublat de ajutorul unui ministru or doi, cel puțin; după cum dacă nu-ți este îngăduit să te gândești la înaintare fără ca la aceste ajutoare să se adauge ajutorul nu știu a câți miniștri cari vor trebui să fie cu atât mai mulți, cu cât este vorba de înaintare la instanțe mai înalte, în acest caz totul este zadarnic. Este de preferat să rămânem cum suntem. Pentru ce o modificare în plus care, din acest punct de vedere, să nu se deosebească de cele de până acum?

Poate că nu este de prisos să se repete și de astă dată, deși s'a repetat de atâtea ori și de atâtea alți, anume că progresul unei instituții, deci și al colectivității în serviciul căreia instituția este, nu trebuie atribuit numai dispoziției de lege, ci și omului — și poate acestuia mai mult — chemat să aplice legea. Câtă valoare, mare sau mică, prezintă cel chemat să dea viață textului, atâta valoare prezintă și la atâta bine ne putem aștepta la o dispoziție legală.

Aceste reflexiuni generale mi-au fost sugerate de hotărârea ce s'a luat de a se modifica legea organizării judecătorești.

* * *

Să vin însă la altă chestiune. Tot în legătură cu modificarea legii. Anume la situația Curții de apel Târgu-Mureș.

Situația acestei Curți a format cu mult înainte pentru mine obiectul preocupărilor mele.

M'a preocupat situația acestei Curți din cauza redusei sale activități și a explicației acestei stări de lucruri.

Voi arăta mai jos, în trăsături generale, în ce constă activitatea acestei instanțe.

De normele după care această activitate se desfășoară m'am ocupat în alte articole publicate în altă revistă. Aceste norme le-am calificat de criticabile. De ele mă voi mai ocupa în revista de față.

Țin să dau o lămurire. N'am făcut până acum acest lucru, adică nu m'am ocupat, sau mai bine zis n'am exteriorizat concluziile care se impun din activitatea Curții, fiind că n'am dorit, după cum nu doresc nici acum un singur moment să indispon parte din colegii cari din motive de ordine personală nu s'ar împăca cu concluzia ce se impune.

Dacă o fac de data asta, este fiindcă chestiunea intră în preocupările cercurilor conducătoare. După cât se poate spune, chiar actualul nostru conducător d-l Ministru Victor Antonescu pare a se ocupa de situația acestei Curți.

* * *

Pentru Curtea de apel se pune de unii chestiunea desființării ei, iar de alții chestiunea strămutării ei. Prima nu o cred întemeiată, o cred profund vătămătoare intereselor justiției, Pe a doua o cred absolut necesară.

Această Curte are în competența ei teritorială

jurisdicțională patru județe: Mureșul, Ciucul, Odorheiul și Târnava-Mică.

Este Curte cu o singură secție și cu 14 înalți magistrați, 12 magistrați de scaun și doi la Parchetul General.

Iată câteva cifre din care se va vedea activitatea ei.

În anul 1932 s'au format 1427 de dosare și anume: civile 388, penale 579 și de altă natură 460. Din aceste procese și din restanța din anii precedenți s'au judecat în acest an civile 381, penale 634 și de altă natură 375.

În anul 1933, s'au format 1880 dosare, din care: civile 500, penale 768 și de altă natură 612. Din aceste dosare și din restanța anilor precedenți s'au judecat: civile 345, penale 561 și de altă natură 396.

Au rămas nejudicate din 1933 și din anii precedenți: civile 732, penale 375 și de altă natură 589.

Iată situația din 1934 până la 26 Mai, prin urmare pe aproape cinci luni: s'au format 790 de dosare, s'au înregistrat 3.706 hârtii intrate și au eșit 2.726, s'au dat: 107 decizii civile, 4 comerciale, 4 divorțuri, 15 contencioase, 25 în materie de expropriere, 311 penale și 138 fiscale.

Dacă aceasta este activitatea, este de întrebat: la cât de mare necesitate răspunde această instanță ca să vedem cât de mare utilitate realizează? - Adăogăm că în dosarele din cifrele spuse intră și cele care se rezolvă în camera de consiliu, pentru diferite chestiuni de însemnătate mărunță.

Care să fie cauza, sau cauzele acestei activități reduse? Sunt mai multe.

În prim rând este reaua împărțire a județelor atribuite acestei Curți.

Nu s'a ținut seamă de distanța dintre sediul Curții și județele ce s'au atribuit. Județul Odorhei este la o zi de drum cu calea ferată de Curte.

Ciucul și Târnava-Mică sunt mult mai aproape de Curtea din Brașov de care le leagă linie directă, decât de Târgu-Mureș, unde vin după un îndoit timp decât la Brașov cu schimbări de trenuri. Nu s'a ținut seamă, cum se vede, nici de distanță, nici de mijloacele de locomoțiune. Când zic că Odorheeni au nevoie de o zi până la Târgu-Mureș, înțeleg pe cei din capitala județului, că cei dela marginea districtului sunt și mai departe. Știu aceasta de pe vremea când ca Procuror General trebuia să mă duc la Odorhei. Plecam dimineața din Târgu-Mureș ca să ajung tocmai seara, din cauza relelor mijloace de transport pe calea ferată. Un avocat din acest județ ca să vină la Curte să susțină un proces, are nevoie de trei zile: una pentru venire, alta este ziua cât procesul este sorocit și a treia, pentru înapoiat, pe când la Brașov, ca să se ducă n'are nevoie nici de jumătate. Ciucul și cei din Dumbrăveni merg la Brașov cu tren direct 3 ore și câteva minute, maximum patru ore, în timp ce pentru Târgu-Mureș fac 7—8 ore.

Desigur că acest impediment contribuie la reducerea activității instanței de judecată. Justițiabilul renunță.

Altă cauză este criza economică. Valea râului Mureș, care râu udă Ciucul și Mureșul are numeroase fabrici de cherestea. Toate aceste fabrici și-au diminuat activitatea din cauza crizei generale. Deci altă explicație a redusei activități a Cur-

ții. În general este de adăogată că județele Odorhei și Târnava-Mică sunt sărace.

Astfel stând lucrurile, întrebarea ce este de făcut se impune. Ajungem deci să examinăm concluzia.

S'au susținut de unii că concluzia este desființarea Curții.

Am spus că această concluzie o cred în totul vătamătoare, căci prin desființare județele acestei Curți s'ar împărți altor Curți, care, din această cauză vor fi extrem de încărcate.

Se susține însă că cea mai bună soluție ar fi strămutarea. Această părere o cred cea mai bună și folositoare organizării justiției.

Cea mai indicată localitate ar fi Sibiul la care s'ar atașa marele județ Hunedoara, care este extrem de departe de Curtea de Cluj, s'ar mai putea da Curții Sibiu județele Alba și Târnava-Mare ca să se descongeseze celelalte Curți, sau alte județe, trecând județul Mureș la Curtea Cluj de care este foarte aproape (trei ore cu trenul). După cum s'ar putea atribui Curții Sibiu județul Vâlcea care este la 3 ore și 15 minute, în schimbul altui județ.

Se aduc în contra strămutării Curții Târgu-Mureș la Sibiu două argumente: primul că în secuime este nevoie de această înaltă instanță de judecată, din punct de vedere național, pentru românizare, iar al doilea tot de aceeași natură, tot argument național, că respectul ce trebuie să avem față de figura lui Avram Iancu care a fost practicant la Curtea de apel Târgu-Mureș, impune menținerea Curții pe loc.

Și un argument și altul sunt tot atât de neîntețiate, deși în aparență par de admis.

Primul argument, Curtea — afirm acest lucru — nu contribuie nici în cea mai mică măsură la românizarea ținutului secuiesc. Și iată pentru ce. Sub imperiul legei ungurești, care tot se mai aplică în Ardeal, justițiabilul rar se prezintă înaintea instanței de judecată. El se judecă numai prin mandatar, se prezintă avocatul pentru el. În Ardeal nici odată nu se va vedea sala de ședință plină de justițiabili, cum este la noi în Vechiul Regat. Dacă și în penal se poate prezenta prin mandatar! Din câteva sute de avocați cât sunt în cele patru județe, — nu cred să fie 500 în total — numai o mică parte pledează la Curte 20—30 cel mult, cari știu limba română. Restul nu vine. Astfel că dacă masa populației nu vine la Curte și dacă nici avocații nu vin cei mai mulți, întreb: ce operă de romanizare realizează Curtea? Nici una. Din acest punct de vedere este inutilă prezența ei în acest oraș.

Așa că acest argument n'are nici o consistență.

Al doilea argument. Se invocă amintirea lui Avram Iancu. De sigur acest personaj care a intrat în legendă ne este scump tuturor românilor. Este o umbră frumoasă, sfântă românilor. Dar ce, când este vorba de organizarea unei instituții trebuie să avem în vedere umbrele? Împrejurarea că Avram Iancu a fost practicant la Curtea de apel Târgu-Mureș poate să decidă ca o instanță judecătorească de importanță unei Curți să ființeze la Târgu-Mureș chiar când este inutilă? Se pot ridica, și trebuie să se ridice, statui acestui erou național, se pot da nume de străzi în orașe ca să i se perpe-

tueze memoria, se pot întemeia burse pentru anumite scopuri dar nu se pot înființa instanțe de judecată și nu trebuiesc menținute instanțe acolo unde nu trebuie.

Cred că este cu totul nesperios a se susține acest motiv. Avram Iancu strălucește în istoria românească nu prin aceea că a fost practicant în grefa Curții, ci prin faptele și viața lui în mișcarea națională a românilor de sub robia ungurească. Așa că ar fi mai natural să se invoace însușirile lui de erou național, nu din împrejurarea că în tinerețe la începuturile vieții, a fost câțva timp scriitor la o instanță judecătorească.

Or nici rolul lui istoric nu îndreptățește menținerea Curții la Târgu-Mureș.

Dacă umbra lui Avram Iancu ar justifica continuarea Curții la Târgu-Mureș, atunci ca să fim consecvenți ar trebui să înființăm o Curte de apel la Târgu-Jiu fiindcă din Gorj a plecat Marele Tudor Vladimirescu cu mișcarea lui pentru mântuirea țării la 1821.

Este un suflet de adevărat român care să nu tresalte înaintea faptelor acestui geniu național? și cu toate acestea nimeni, prin mintea nici unui gojean n'a trecut ideea de a cere înființarea unei Curți la Târgu-Jiu.

Dar Sibiul este un oraș cu mult mai mare ca orașul Târgu-Mureș. Este ținut românesc. De ce românii să n'aibă Curtea în centrul lor cel mai numeros, iar minoritatea ungurească s'o aibă fără să le fie prea utilă. Curțile își au sediul în centrele cele mai mari. Aceasta este o regulă. Sibiul este oraș cu o populație între 50 și 60.000 locuitori, în timp ce Târgu-Mureș are 38.000 și câteva sute, dintre care numără 2.500—3.000 români; restul evrei în cea mai mare parte.

Rezultă din toate cele de mai sus că este necesară strămutarea Curții la Sibiu. O bună distribuire a justiției cere aceasta.

Aceste reflexiuni mi-au fost sugerate de svonul că legea de organizare se va modifica.

Unele sunt de natură generală, iar altele referitoare la prestarea unui cât mai mare serviciu masei justițiabililor a Curții de apel din care eu însumi fac parte.

Poate cumva se va ține seamă de ele.

ALEXANDRU ȘTEFANESCU

Consilier la Curtea de Apel
Tg.-Mureș

Nedreptatea care se pregătește

Funcționarii judecătorești titrați formează o categorie de slujbași restrânsă și în același timp interesantă, atât din punct de vedere moral, cât și juridic: săraci, fără vreun sprijin ocrotitor, terminând Universitatea, ei n'au reușit să fie numiți în magistratură, pentru care se simțeau atrași și se pregătiseră cu sârguință. Și-ar fi putut croi dela început un alt viitor, incomparabil mai bun decât acela de a fi funcționar judecătorec, gratificat cu 2.800 lei lunar.

Cu toate acestea ei n'au ezitat și au venit să sporească rândurile grefierilor, ajutorilor de grefier

sau portăreilor, atrași nu de mărimea salariului, nici de... strălucirea funcțiunii, ci de posibilitatea de a-și atinge, pe această cale, ocolită, idealul lor inițial, magistratura.

În adevăr, art. 98 din legea pentru organizarea judecătorească dă posibilitate în mod expres acestor funcționari și celor asimilați lor, să fie numiți judecători inamovibili, dacă posedă titlu universitar, au funcționat efectiv trei ani și au trecut examenul de capacitate ca și magistrații.

Citind acest articol, constatăm un punct nelămurit și anume dacă funcționarii judecătorești se pot prezenta la examen, după ce au împlinit numai un an de funcționare, cum se întâmplă cu magistrații, sau trebuie ca cei trei ani să fi expirat?

După regulile interpretării logice și analogice, nimic n'ar fi mai simplu decât să se facă următorul raționament: dacă supleanții pot, după trei ani, să fie numiți judecători și dacă funcționarii judecătorești pot fi numiți de asemenea tot după trei ani, urmează că legiuitorul a înțeles să fie deopotrivă de exigent pentru ambele categorii; dacă apoi, prin art. 80 legea org. jud. supleanții trebuie să se prezinte la examen după un an dela numire, prin analogie vom decide că și funcționarii judecătorești se vor prezenta tot după un an, cu singura deosebire că ei pot să nu se prezinte nici odată, întrucât nu sunt obligați. Dar dreptul de a se prezenta îl au după un an, căci numai astfel art. 98 are un înțeles: odată termenul de trei ani expirat, funcționarul are dreptul să fie numit judecător. Cum să fie însă numit, dacă n'a dat examenul?

Totuși, în practică, funcționarii judecătorești titrați nu se pot înscri la examen decât dacă au împlinit stagiul de trei ani. Este o primă piedică ce s'a pus în calea entuziasmului lor, creindu-li-se, prin interpretare, o situație mai grea decât magistraților în funcțiune. Prima dezamăgire, efectele: cei numiți în 1928 nu s'au putut prezenta nici la examenul din 1930, iar altul nu s'a mai ținut, până în 1934.

Cu această singură amărăciune în suflet, cei care au intrat în horă, trebuie să joace. Numai că necazurile nu se opresc aici.

Așa, în recentul ante-proiect al legii org. jud. funcționarii judecătorești titrați nu se pot plânge că au fost dați uitării, fiindcă în art. 88 alin. ultim se specifică relativ la ei că în ipoteza când, în sfârșit, au fost înscriși la examenul de capacitate și au fost declarați reușiți, truda lor e inutilă: dacă în timpul altor trei ani, socotiți dela data întocmirii tabloului de clasificare, n'au fost numiți judecători, examenul dat se perimă.

Măsura legiuitorului pornește din intenții bune: funcționarul care n'a fost numit judecător după atâta timp, e probabil că a uitat materia învățată, ceea ce nu se poate spune despre magistrații în funcțiune, întrucât ei, deși neînaintați, au ocazia totuși să se țină la curent cu știința juridică măcar prin practica lor zilnică.

Plecând însă dela o asemenea aprehenziune, ea însăși discutabilă, dispozițiunea din anteproiect este menită să dea loc la nedreptăți strigătoare. Să ne explicăm. Prin *perimarea* din proc. civ. se înțelege numai stingerea instanței, nu însă și a dreptului.

titularul rămâne liber să intenteze o nouă acțiune, dacă, între timp nu i s'a prescrip dreptul.

Prin perimarea examenului de capacitate se vor stinge, deci, efectele examenului din o sesiune anumită; rămâne situația de mai înainte, ca și cum titularul dreptului încă n'ar fi uzat de el. Așa dar, cu toate că un candidat nu se poate prezenta de cât de două ori și dacă nu reușește, nu mai are dreptul, situația totuși se va schimba, dacă acel candidat este funcționar judecătoresc și reușește. Dacă nu va fi numit în timp util, se va prezenta la examen a doua oară, când reușind iarăși, dar rămânând tot pe loc, se va putea prezenta a treia oară, sau a patra, a cincea, etc. Nu este nici o limită. El n'a căzut niciodată, deci nu i se poate stinge dreptul.

Consecința este că un funcționar reușit cu media 7, dar nenumit în termen, va rămâne în urma ajutorului de judecător, căruia, deși numai cu media 6, nu i s'a perimat examenul. Magistratul cu media 6 va fi înaintat judecător, iar funcționarul cu 7 va aștepta un alt examen, în urma căruia nu-i exclus să i se întâmple la fel ca prima dată. În sfârșit, după 3—4 sesiuni, tânărul magistrat de altă dată, cu media 6, va fi ajuns de mult președinte de tribunal, iar funcționarul nostru va fi înotând încă prin cascada examenelor, admitând că s'ar mai găsi exemplare umane cu voință și nervi așa de tari.

Ante-proiectul dă cu o mână, dar ia înapoi cu cealaltă. Creează pentru tinerii juriști un miraj înșelător, după care ei în zadar vor întinde brațele.

Oare aceasta ar fi cea mai potrivită soluție la care legiuitorul s'ar putea opri? Hotărît că nu. Consecințele ar fi deplorabile. Nu trebuie să se uite apoi că în cazul când un funcționar judecătoresc reușește la examenul de capacitate, această ispravă îl costă foarte mult, în comparație cu magistrației propriu zisă. Condițiunile în care își pregătesc examenul nu sunt deloc egale: funcționarul luptă cu foamea, cu mizeria (salariul doar e derizoriu) și totuși el trebuie nu numai să se hrănească și să se îmbrace, pe el și pe ai săi, dar să-și cumpeze și cărțile necesare, căci n'are de unde împrumuta, iar la Universitate a citit numai prin bibliotecă. O revistă sau două de drept îi sunt strict necesare. Toate cer bani; de unde? Evident, mâncând mai puțin.

Pe când supleantul sau ajutorul de judecător, cu salariul ce îl primește, nu trăește, desigur, precar, dar oricum, existența îi este asigurată și-și poate procura cărțile și revistele trebuincioase, fără prea multe privațiuni.

În urma eforturilor de fiecare zi, care e folosul funcționarului titrat, reușit la examen? Perimarea!...

Am socotit că nu este inutil a indica nedreptatea care se pregătește acestor funcționari prin ante-proiectul legii org. jud., cu atât mai mult cu cât convingerea noastră este că se va reveni cu ușurință asupra acestei măsuri, neexaminată poate pe toate fețele, din cauza puținului interes pe care în general îl pricinuește.

Și, presupunând că cei în drept ne vor auzi, n'ar fi cu mult mai echitabil, mai logic și mai natural, ca funcționarii judecătorești, îndată ce reușesc la

examen, să fie numiți ajutoari de judecători, substituiți sau supleanți, în locurile vacante, până când le va veni rândul la înaintare? Numirile vor trebui permise excepțional numai pentru ei, chiar în cazul când recrutarea magistraților stabili se va face pe viitor prin examen de admitere.

Excepția n'ar fi o favoare, ci o răsplată consolatoare a sacrificiilor făcute, fără nici o cheltuială în plus pentru buget, căci locurile vacante vor trebui completate în orice caz.

Cu modul acesta, foștii funcționari vor putea aplica în mod practic ceea ce până atunci raționaseră numai în abstract, nu vor uita ce-au învățat, iar bunul mers al justiției va avea numai de câștigat. Întrucât oare sunt de preferat tinerii abia ieșiți de pe băncile Universității, cari vor face experiență câte odată în dauna ideii de dreptate, unor elemente cu mai multă maturitate spirituală, cu practică și cu examen de capacitate?

Pe de altă parte asemenea pretendenți vor fi întotdeauna foarte puțini, din cauza împrejurărilor vitrege cu care au de luptat, așa că vor rămâne locuri suficiente și pentru acei cari n'ar mai fi nevoiți să înceapă ca funcționari judecătorești.

D. I. SARBU

Licențiat în Drept
Portărel Trib. Suceava

Tendințe periculoase

Orice s'ar spune, actualul proiect de lege întocmit cu privire la modificarea legii de organizare judecătorească încearcă să provoace o senzație de desnădejde în rândurile magistraților dela tribunale și judecătorii de ocoale.

S'a răspândit cu insistență șvonul, că se tinde a se introduce în lege desființarea gradelor de președinte și consilier de Curte de apel, dobândite de unii din acești magistrați.

În regulă generală modificarea unei legi de organizare judecătorească trebuie făcută cu gândul la dorința unui viitor de bine apropiat pentru toate elementele, cari alcătuiesc această instituție, creiată în scopul util al interesului social.

Este foarte importantă observațiunea această, căci luată sub formă afirmativă ea face să apară posibilitatea întâiului îmbold în spre o înfăptuire, condiționată de preponderența motivelor, cari sunt mai prielnice stării actuale de lucruri. De sigur, că starea de lucruri preconizată trebuie să promită o satisfacțiune de mai mare valoare pentru această instituție.

Dar să vedem dacă aserțiunea de mai sus poate rezida unei asemenea probe.

Este adevărat, că în teorie dobândirea unui grad de către un magistrat afirmă criteriu hotărîtor de pregătire intelectuală și morală, a acestui magistrat.

Fără îndoială, că el indică criteriu hotărîtor de capacitate și cinste și oricine vede într'un grad superior o valoare corespunzătoare subiectului însuși.

În practică, însă, scrutările noastre ne-au adus adeseori în pozițiunea de a vedea dobândirea gra-

delor, luată din categoria altor posibilități decât a meritelor îndeajuns de cunoscute; cu toate acestea gradul nu-și pierde în regulă generală însușirea corespunzătoare însemnătății sale și nici nu știrbește nimic din demnitatea acestei instituțiuni. atâta timp cât nu-și dă o altă direcție decât aceea pe care trebuie să o urmeze în interesul social.

Ei bine, dispozițiunile legale, cari tind la desființarea forțată a gradelor, oricum ar fi fost dobândite, va aduce cu sine o micșorare în prestigiul acestei instituțiuni.

Toate dispozițiunile acestea sunt pentru acei cărorora li se adresează, chiar dacă pășesc sub formă abstractă, la înlăturarea altor dispozițiuni legale-norme de drept, cari scad din demnitatea acestor magistrați și cu aceasta se periclitează însăși însemnătatea instituțiunii întregi, căci pentru orice om, cuvântul are desigur o putere de evocare, întrucât orice cuvânt reprezintă o idee, cuvântul de perzident ori consilier indică o persoană, ce ocupă în societate primul loc, pe câtă vreme cuvântul de judecător, oricum, are cu totul altă însemnătate: așa că toți acești magistrați tind a deveni în ochii imprecinaților degradați, fiindcă gradul lor face parte din conștiința pe care omul o are despre însemnătatea cuvântului și de sigur că nota aceasta se răsfrânge asupra întregului corp judecătoresc.

Așa că deși se pare că interesul social formează rațiunea existenței acestei legi, totuși ea apare într'un câmp de acțiune unde se păstrează puțină atențiune a cărei situațiune trebuie să fie în stat, astfel, ca ea să poată îndeplini pretutindeni misiunea sa fără niciun fel de jenă.

Dar dispozițiunile acestea stau în contradicție flagrantă și cu propriul sentiment de dreptate.

A admite degradarea unor elemente pentru un motiv la baza căruia nu se găsește nici cea mai mică vină venită din partea lor, ci doar pentru un sentiment exagerat, care face pe unii să se creadă mai presus de semenii lor, înseamnă a face un act contrar virtuților indispensabile unei legiuiri sincere.

Așa că, privită din toate aceste puncte de vedere, structura cu aparență sănătoasă pe care o înfățișează proiectul, se vede, că ea lasă să se desprindă rând pe rând, părți esențiale, cari prin natura și caracterul lor nu se pot ridica în realitate la forma perfectă a normelor de drept, cari să ducă în sensul unei afirmațiuni depline, la întărirea prestigiului magistraturii. Cu alte cuvinte se poate spune, că tendințele de mai sus, sunt chiar periculoase pentru magistratură și de aceea trebuiesc înlăturate.

CONST. ALEXANDRESCU

Magistrat, Călărași-Ialomița

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. I-a

Audiența dela 16 Mai 1934

Președenția d-lui AL. IUCA, Președinte

Iosefina Mihăescu vs Primăria Capitalei

Decizia nr. 541

Expropriere pentru utilitate publică. Alinieri de străzi. Când se poate reveni de către Consi-

liul municipal. Recurs. Respingere. Art. 2 din legea pentru sistematizarea orașului București.

Legea din 1915, prin care se modifică unele articole din legea pentru sistematizarea orașului București, prin art. 2 prevedea ca Primăria Capitalei să supună guvernului un plan general de sistematizare a orașului București, care odată aprobat, nu se mai poate modifica decât prin intervențiunea unei legi.

Intențiunea legiuitorului din 1915 a fost crearea unui plan general de sistematizare al orașului București, care în ansamblul lui nu se poate modifica decât printr'o lege, iar nu micile modificări parțiale care nu ating concepțiunile generale ale planului, cum este în speță care se pot face printr'o decizie a consiliului municipal.

Această preocupare a legiuitorului se confirmă de altfel prin legea ulterioară din 1926 pentru organizarea municipiului București, care permite modificări în cazuri speciale cu caracter local, interesând numai câțiva proprietari, fără a mai fi nevoie de intervențiunea unei legi.

Curtea,

Asupra recursului introdus de Iosefina Mihăescu în contra deciziei nr. 172 din 1933 dată de Curtea de apel București s. IV-.

Având în vedere deciziunea atacată cu recurs din care rezultă că primăria Capitalei decretând în 1911 alinierea străzii Credinții, a expropriat în baza acestei alinieri o întindere de 790 m. p., din proprietatea recurentei Iosefina Mihăescu situată în această stradă; în anul 1921 Consiliul comunal al Capitalei revine asupra alinierii din 1911 ordonanțând o altă aliniere, aprobată prin decret regal; la 13 Iunie 1923, Comisiunea interimară revine din nou la alinierea pe baza căreia se făcuse exproprierea, iar prin decretul regal nr. 2645 din 1926, se aprobă alinierea astfel cum a fost hotărâtă de comisia interimară la 13 Iunie 1923.

Ulterior recurenta chiamă în judecată primăria intimată spre a fi obligată a-i retroceda o porțiune de 182 m. p. din terenul expropriat, porțiune la care, pretinde recurenta, intimata ar fi renunțat în urma modificării alinierii din 1911.

Ambele instanțe de fond au respins acțiunea.

Spre a decide astfel Curtea de apel din București s. IV prin deciziunea atacată cu recurs, motivează în ce privește susținerea recurentei că revenirea la vechea aliniere nu se putea face decât prin lege; că prin art. 94 din legea din 31 Iulie 1894 de organizare a comunelor urbane, modificatoare a legii din 1893 pentru înființarea unei case de lucrări a orașului, se prevede că modificările la alinierea străzilor pot fi făcute, în caz de necesitate constatată, în modul în care s'a făcut aprobarea alinierii, fără a se mai specifica, ca în legea anterioară din 1893, că acele modificări trebuiesc făcute prin lege; că de altfel, — în ce privește planul de aliniere — prin art. II al acestei legi din 1894 se prevede că modificarea traseului unei străzi este un act administrativ de competența exclusivă a Consiliului comunal, — singura lui obligațiune fiind de a respecta planul general de sistematizare al orașului; că în ce privește susținerea recurentei că primăria ar fi renunțat la

expropriere, întrucât ar fi tratat cu Dr. Rosenberg vânzarea terenului. — Curtea motivează că din actul intitulat de „concesiune” intervenit între primărie și Dr. Rosenberg, nu rezultă decât că primăria concesionând terenul a rămas și după concesiune proprietara lui; că concesiunea s'a făcut numai cu scopul de a se împrejmuia terenul și a-l feri de gunoarie și murdărie: că în același act s'a prevăzut, conform art. 85 al legii de organizare a comunelor urbane, și clauza că primăria va putea revoca concesiunea oricând va găsi de cuviință, redându-se locul uzajului public; că deci prin tratativele urmate cu acea ocaziune, primăria n'a putut să renunțe la exproprierea locului, precum pretinde recurenta: că cererea de retrocedare a fost introdusă, contrar susținerilor recurentei, după pronunțarea deciziei Comisiei interimare din 13 Iunie 1923 prin care s'a revenit la vechea aliniere, iar faptul că consiliul tehnic ar fi dat un aviz anterior asupra retrocedării, nu poate constitui, în lipsa unei cereri formale din partea recurentei, o dovadă că dânsa ar fi introdus, precum pretinde, o astfel de cerere anterior datei de 13 Iunie 1923; că, astfel fiind, nu poate fi vorba de un drept câștigat din partea recurentei asupra terenului eșit din patrimoniul ei prin expropriere, expropriere la care primăria n'a renunțat; că deci cererea de retrocedare a recurentei devine neînte-meiată.

Având în vedere motivele de casare :

Omisiune esențială, nemotivare, violarea art. 1 și 2 din legea din 3 Mai 1913, pentru crearea unei case a lucrătorilor orașului București, denaturare, exces și lipsă de bază legală.

Am susținut și dovedit (vezi concluziunile și interogatorul punctul 1) că alinierea pe baza căreia s'a făcut exproprierea a fost modificată în 1921 prin noul plan de sistematizare al orașului făcut în conformitate cu legea pentru crearea unei case a lucrătorilor orașului București (Monitorul Oficial nr. 24 din 3 Mai 1913) și că potrivit acestei legi art. 2 al. 2 planul nu se mai poate schimba decât prin lege în ce privește „alinierile” nivelmentul, deschiderile de străzi și piețe necesare pentru însănătoșirea orașului, pentru comoda lui circulației și pentru aprovizionarea lui.

Primăria a recunoscut că planul decretat din 1921 a fost făcut în executarea acestei legi (răspunsul la punctul 1 din interogator) dar a pretins că prin decretul nr. 2645 din 1924 s'ar fi aprobat modificarea planului de sistematizare revenindu-se la vechea linie de expropriere.

Tribunalul și Curtea susțin că potrivit legii comunale din 1894 art. 94 modificările de aliniere se pot face de Consiliul comunal și că deci se putea să se facă o asemenea modificare de aliniere respectându-se și planul general de sistematizare.

Ori, Curtea nu examinează și nu răspunde la mijlocul de apărare decurgând din legea din 1913 privitoare la lucrările orașului București.

Legiuitorul din 1913 a căutat să puie capăt abuzului administrativ de a se face exproprieri inutile sau de utilitate îndoelnică și a fixat planul pentru sistematizarea orașului, din punct de vedere al străzilor, piețelor și aliniierilor cu rezerva ca orice modificare să nu se facă decât prin lege.

Dacă planul de sistematizare făcut de primărie pe baza acestei legi din 1913, a trasat altă aliniere decât cea pe baza căreia s'a făcut exproprierea, urmează că s'a renunțat la exproprierea din 1911 devenită inutilă.

Primăria nu putea deci să modifice la 1924 pe cale administrativă, fără lege specială, planul de sistematizare.

Invocarea legii comunale (art. 94) este neconcludentă căci această lege este generală și se aplică tuturor comunelor afară de comuna București, unde există în privința sistematizării o lege specială și posterioară legii comunale.

Primăria deci în 1924 nu putea să modifice alinierea revenind la vechea linie de expropriere.

Tribunalul și Curtea nu examinează și nu răspund la acest mijloc de apărare comițând astfel o omisiune esențială.

Argumentul instanțelor de fond că în fapt primăria nu ar fi făcut acte de renunțare, tratând vânzarea acestui teren cu d-l Rosenberg, este neconcludent căci renunțarea rezultă din planul de sistematizare efectuat în 1921 chiar de primărie și decretat potrivit legii din 1913 (art. 2).

În ce privește afirmațiunea instanței de fond că cererea de retrocedare a d-nei Iosefina Mihăescu s'ar fi făcut la 16 Iunie 1923, după ce Consiliul comunal a modificat alinierea, ea este în fapt datorită unei denaturări și unui exces căci din concluziunile noastre depuse la instanța de fond rezultă că petiția de retrocedare a fost înregistrată de Iosefina Mihăescu la nr. 46.766, fapt necontestat de primărie și confirmat chiar de răspunsul la interogator cu care primăria recunoaște punctul c; 4) că Comisiunea specială prin avizul din 7 Februarie 1923 și-a dat aviz favorabil de retrocedare, ceea ce implică că cererea era anterioară deciziei de retrocedare din Iulie.

De altfel motivarea instanței de fond este și neconcludentă căci dacă Consiliul comunal nu putea face pe ca'ea administrativă modificarea alinierii, 1923—1924, la linia de expropriere din 1911 este de'a sine înțeles că cererea de retrocedare putea fi chiar posterioară deciziei consiliului comunal din 1923 de schimbarea alinierii — deși cererea în fapt era anterioară fiind înregistrată încă din 1922.

Judecând astfel instanțele de fond comit și o denaturare și dau o deciziune lipsită de bază legală.

Considerând că retrocedarea terenului expropriat fiind supus condițiunii renunțării autorității la lucrările pentru care s'a făcut exproprierea, recurenta a pretins că această renunțare din partea primăriei rezultă din faptul modificării alinierii Străzii Credinței prin planul din 1921, făcut conform legii din 1913 și asupra căruia nu se putea reveni decât printr'o lege și din actul de concesiune intervenit între primărie și doctorul Rosenberg:

Considerând că instanța de apel constată în fapt că după ce Consiliul comunal a revenit în 1921 asupra alinierii, a revenit din nou în 1923 la vechea aliniere, pe baza căreia s'a făcut exproprierea: că obiecțiunea ridicată de recurentă cu privire la legalitatea acestei din urmă reveniri, Curtea o înlătură pe motivul că dispozițiunea din legea din 1893 pentru crearea unei case de lucrări a orașului București, după care nu s'ar putea reveni asupra planului general decât printr'o lege, a fost modificată prin legea din 1894 care prevede că modificările la alinierea străzilor pot fi făcute în caz de necesitate constatată în modul cum s'a aprobat alinierea, fără a se mai specifica, ca în legea din 1893, că aceste modificări trebuie făcute printr'o lege:

Această parte din deciziune se atacă prin motivul de casare pentru omisiune esențială pretinzând recurenta că Curtea nu ar fi răspuns la mijlocul de apărare tras de dânsa din legea din 1913, că odată alinierea modificată prin planul din 1921,

făcut conform acestei legi, nu se mai putea reveni asupra alinierii decât printr'o lege;

Considerând că în legea dn 1915 prin care se modifică unele articole din legea casei lucrărilor oraşului Bucureşti, se prevede în art. 2 că primăria va trebui să supună guvernului un plan general al oraşului, care odată aprobat nu se mai poate modifica decât printr'o lege;

Considerând că din modul în care este redactat acest articol rezultă că intenţiunea legiuitorului a fost crearea unui plan general de sistematizare al oraşului în care să se fixeze în general alinierea şi să se indice lucrările necesare pentru însănătoşirea şi aprovizionarea oraşului şi pentru o comodă circulaţie şi pentru a asigura realizarea acestui plan în ansamblul lui a luat dispoziţiunea că să nu poată fi modificat decât printr'o lege; că însă nu a putut intra în intenţia legiuitorului şi acele mici modificări cari nu ating concepţiunea generală a planului: că aceasta a fost preocuparea legiuitorului se confirmă şi prin legea ulterioară din 1926 a organizării oraşului Bucureşti care permite modificări în cazuri speciale cu caracter local interesând numai câteva proprietăţi, fără intervenirea unei legi; că, dar, omisiunea instanţei de apel de a se pronunţa asupra acestei apărări a recurenţei nu este esenţială, nefiind de natură a schimba soluţiunea dată şi, prin urmare, nu poate atrage casarea deciziei;

Considerând că instanţa de fond examinează şi pretinsa renunţare a primăriei dedusă de recurentă în actul intitulat „de concesiune” intervenit între primăria intimată şi doctorul Rosenberg şi interpretând acest act şi împrejurările cauzei constatată în mod suveran că, prin tratativele urmate între ei, primăria intimată n'a renunţat la exproprierea terenului, făcută pe baza alinierii din 1921; că această constatare de fapt făcută fără denaturare, scapă controlului Curţii de Casaţie; că, deci, şi această parte a motivului de casare fiind neîntemeiată, recursul urmează să fie respins, devenind fără interes a se mai examina critica ce se aduce prin motivul de casare referitoare la constatarea datei când cererea de retrocedare a fost introdusă de recurentă.

Pentru aceste motive, Curtea respinge recursul, etc.

INALTA CURTE DE CASAŢIE ŞI JUSTIŢIE S. I-a

Audienţa dela 4 Iunie 1933

P. eșidenția d-lui S. TIPEI, Consilier

Gk. Fedeleş cu Ministerul de Justiție

Decizia nr. 611

Comisiuni disciplinare. Deciziune. Recurs. Dacă este admisibil. Art. 103 Constituție. Art. 209 legea de organizare judecătorească.

Conform normelor de drept comun deciziunile Comisiunilor disciplinare nu pot fi atacate cu recurs în Casație, fiindcă această cale extraordinară de atac nu este deschisă decât actelor și hotărârilor date de instanțele judecătorești, cari fac parte din ordinul judecătoresc iar nu și hotărârilor date de Comisiunile disciplinare, care sunt organe consultative ale autorității sau puterii administrative chemate să constate și să stabilească e-

xistența, natura și gravitatea abaterilor disciplinare imputate funcționarului public.

Nici dispozițiunile art. 103 din Constituțiune nu pot fi invocate în speță, fiindcă și acest text are în vedere tot numai actele și hotărârile instanțelor judecătorești.

Așa dar în speță, recurentul, potrivit art. 209 legea de organizare judecătorească fiind pedepsit de Comisiunea disciplinară de pe lângă Curtea de apel Brașov, recursul făcut contra unor atare deciziuni este nefondat.

Curtea,

Asupra recursului făcut de Gheorghe Fedeleş, contra deciziei nr. 1, 2, 1933 dată de Comisiunea disciplinară de pe lângă Curtea de apel Brașov.

Având în vedere că prin decizia atacată cu recurs s'a respins ca inadmisibilă cererea de revizuire făcută de Gh. Fedeleş, judecător șef al judecătorei mixte Sft. Gheorgh, contra deciziei nr. 1—2 din 1933 dată de Comisiunea disciplinară de pe lângă Curtea de apel Brașov, prin care s'a aplicat numitului pedeapsa muștrării cu pierderea salariului pe 15 zile;

Având în vedere că prezentul recurs se întemeiază în ce privește admisibilitatea lui în principiu, pe dispozițiunile art. 103 din Constituție;

Considerând că deciziunile date de Comisiunile disciplinare prevăzute de legea statutului funcționarilor publici, sau de legile speciale de organizare, cum este și legea de organizare judecătorească, deși date în forma și modul de procedură asemănător hotărârilor date de instanțele judecătorești nu au însă nici criteriul, nici efectul acestor hotărâri judecătorești și ca atare ele sunt supuse căilor de atac prevăzute de legile respective, nu celor edictate contra hotărârilor sau actelor judecătorești date de instanțele de judecată, cari fac parte din puterea judecătorească;

Având în vedere că potrivit art. 209 legea de organizare judecătorească, nu există nici o cale de atac contra hotărârilor date de comisiunile disciplinare de pe lângă Curțile de apel, când pedeapsa aplicată unui magistrat este prevenirea sau muștrarea;

Că dacă în fond nu este deschisă nici o cale de atac contra deciziunilor date de Comisiunea de disciplină de pe lângă Curtea de Apel, când ea în speță, pedeapsa este prevenirea sau muștrarea, nici în revizuire nu este deschisă nici o cale de atac, fiind de principiu că și în această materie nu sunt deschise alte căi de atac decât acelea admise contra hotărârilor date asupra fondului;

Că deci recurentul nu are drept a ataca cu recurs în Casație, conform normelor prevăzute de dreptul comun, deciziunea comisiunii disciplinare, deoarece această cale extraordinară de atac se referă numai la actele și hotărârile date de instanțele judecătorești cari fac parte din ordinul judecătoresc, nu și la hotărârile date de Comisiunile disciplinare care sunt organele consultative ale autorității sau puterii administrative chemată să constate și să stabilească existența, natura și gravitatea abaterilor de natură disciplinară imputată funcționarului public;

Că, recurentul nu poate invoca în sprijinul ad-

misibilității în principiu a recursului, nici dispozițiunile art. 103 Constituție, deoarece și acest text are în vedere tot numai actele și hotărârile instanțelor judecătorești, care fac parte din puterea judecătorească, iar nu și hotărârile date de Comisiunile de disciplină;

Că deci recursul în Casație contra hotărârilor date de aceste Comisiuni, cari sunt chemate să avizeze asupra pedepselor disciplinare, iar nu să facă opere de jurisdicție, este inadmisibil;

Pentru aceste motive, Curtea respinge recursul, etc.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. III-a

Audiența dela 18 Mai 1934

Președinția d lui: D. G. IUPU, **prezident**

Societatea „Hercules” cu Banca Românească Suc. Chișinău

Decizia Nr. 1017 Dosar Nr. 3040/933

Societate în nume colectiv. Cambie. Poartă numai semnătura comună a asociațiilor fără firma Societății. Nu poate angaja societatea. Lipsa unei condițiuni esențiale. Nulitatea cambiei. Art. 78, 106 și 270 și urm. cod. com.

1. — *Un efect cambial, conform art. 270 și urm. cod. com., fiind un titlu complet, orice condițiune cambială trebuie să rezulte din cuprinsul cambiei și să fie înscrisă pe ea. De aci rezultă că efectul cambial nu poate fi nici completat, nici interpretat cu ajutorul altui înscris și cu atât mai puțin a unor împrejurări de fapt.*

2. — *Semnătura emitentului pe numele și firma sa, fiind una din condițiunile esențiale ale cambiei. Lipsa acestei semnături nu poate fi completată nici într'un fel, ea atrage nulitatea efectului cambial.*

3. — *Societățile în nume colectiv, conform art. 78 și 106 cod. com., existând sub o firmă socială, asociații sunt obligați numai pentru operațiunile făcute în numele și pentru contul societății și numai sub semnătura adoptată de societate.*

Prin urmare, în speță, recurenții semnând cambiiile numai cu semnătura lor comună, nu cu firma societății, nu putea înlocui obligațiunea prevăzută de art. 270, alin. 8 cod. com., iar mențiunea „solidar” nu poate înlocui numele asociației.

Curtea,

Asupra recursului de față, prin care societatea „Hercules” atacă deciziunea Curții de Apel s. II Chișinău cu nr. 29 din 10 Iulie 1933:

Având în vedere că din menționata hotărîre rezultă că Curtea de Apel a respins apelurile făcute de Asociația de producție de făină și macaroane „Hercules” și Banca Românească, în contra sentinței tribunalului Lăpușna, secția III-a cu nr. 254 din 22 Martie 1933;

Că pentru a da această soluție, prin care se menține condamnarea asociației „Hercules” la plata sumei de 500.000 lei, plus dobânzi și cheltuieli de judecată în baza a șapte cambii în folosul reclamantei Banca Românească și se respinge acțiunea aceleiași Bănci îndreptate în contra lor Abram Iosef Carenblitt și Naum Moise Chitiș, în baza acelorasi efecte cambiale, instanța de apel ca și tribunalul, au considerat că semnăturile de pe cambie: „solidar Avram Iosef Carenblitt, solidar Naum Moise Chitiș” angajează asociația în nume colectiv pentru produse făinoase

și macaroane „Hercules” și nu pe cei doi componenți ai firmei în mod personal;

Că în considerentele deciziunii sale, Curtea de fond arată că semnătura care angajează asociația „Hercules”, potrivit contractului de asociație o au ambii semnatori ai cambiilor, singurii componenți ai acestei asociații;

Că toate cambille fiind semnate prin semnătură comună a componenților firmei cu mențiunea de „solidar”, o asemenea semnătură angajează societatea, potrivit art. 78 și 106 cod. com.:

Că lipsa numelui întreprinderii pentru care semnau, nu poate fi interpretată decât ca o inadvertență, care nu este de natură a nu angaja asociația în nume colectiv „Hercules”, întrucât din întreg complexul cambiilor rezultă că semnăturile „solidar Avram I. Carenblitt și solidar Naum M. Chitiș, erau făcute pentru asociația „Hercules”;

Că la această argumentare, Curtea își însușește și considerentele sentinței tribunalului, potrivit căroră această soluție se mai menține și pe faptul că la colțul din stânga a unor cambii se vede mențiunea „moara Hercules” prin Carenblitt și Chitiș, și că cei doi componenți ai firmei „Hercules” nu aveau personal calitatea de comercianți și nici împreună nu mai aveau o altă afacere, astfel că neșemnând cu mențiunea „bun și aprobat”, înseamnă că nu au înțeles să se oblige personal, ci să angajeze singura lor asociație în numele căreia semnau solidar.

În contra deciziunii Curții de fond, asociația „Hercules” a făcut prezentul recurs susținut pe următorul motiv:

Violarea art. 77, 78, 106, 270 și 275 cod. com. denaturarea actelor, exces de putere, greșita aplicare a unor principii de drept în materie cambială, nemotivare.

Conform art. 270, punctul 8 din cod. com., una din condițiunile esențiale ale cambiei este semnătura emitentului cu numele, sau cu firma sa, iar conform art. 275 din acelaș cod, lipsa vre-uneia din condițiunile esențiale, arătate în art. precedent (270) exclude calitatea și efectele speciale ale cambiei, cu rezerva efectelor ordinare ale obligațiunei după natura sa comercială sau civilă.

Am susținut înaintea ambelor instanțe de fond, cum că recurența nu poate fi condamnată la plata sumei pretinse de reclamantă pe baza cambiilor din cauză, pentru că acestea nu sunt semnate de recurentă, purtând semnăturile personale d-lor Abram Carenblitt și Naum Chitiș, care, cu toate că sunt co-asociații societății recurente, totuși au lucrat în numele propriu.

Instanțele de fond, constatând, că în baza art. 20 din contractul de asociație, aceasta funcționează sub firma Asociația de produse de făină și macaroane „Hercules”, au admis, însă acțiunea în contra acestei societăți pentru următoarele motive, pe care le voiu combate separat și consecvent, și anume:

Că, conform p. 6 din contractul de asociație, actele referitoare la afacerile societății, se pot săvârși numai de către ambii asociați împreună și numai cu semnătura lor comună:

Or, această clauză literalmente, însemnează că societatea nu poate fi angajată, decât prin actele semnate de ambii asociați, — dânsii însă nu pot fi dispensați de respectarea art. 106 cod. com., în baza căruia o societate în nume colectiv poate fi angajată când asociații, autorizați a administra, fac operațiunile în numele și pe seama societății, sub semnătura adoptată de dânsa, — condițiune sine qua non a opozabilității obligațiunilor societății.

Dacă regula aceasta trebuie să fie respectată în contractele obișnuite comerciale, cu atât mai mult respectarea ei se impune în materia cambială, — cambia fiind un act solemn, la care formalitatea semnăturii sociale a emitentului nu poate fi neglijată fără a violă art. 270 p. 8 din cod. com.;

Că semnătura Corenblitt și Chișiș au precedat semnăturile lor de cuvintele „solidar”, ceea ce, după argumentarea instanțelor de fond, denotă intențiunea semnatarilor de a obliga Societatea, ai cărei sunt singuri componenți responsabili solidar, conform art. 77 și 106 cod. com.

Argumentarea aceasta este absolut greșită, precedarea semnăturii, făcute de d-nii Corenblitt și Chișiș de clauza „solidar” nu justifică prin nimic opozabilitatea cambiilor recurente. Dacă conform art. 77, combinat cu art. 106 cod. com., obligațiunile comerciale ale unei societăți în nume colectiv sunt garantate prin responsabilitatea tuturor asociaților, aceasta nu însemnează că obligațiunea cambială, subscrisă chiar de toți asociații, dar cu numele propriu cu mențiunea „solidar”, fără, ca să facă uz de firma socială, — ar obliga societatea, când din chiar textul cambiei nu rezultă că semnătura ar fi lucrat în numele și pe seama societății. Argumentarea instanțelor de fond, violând art. 106 și 270 cod. com., denaturează cu totul obligațiunile cambiale din cauză, care fiind emise de d-nii Corenblitt și Chișiș personal, ca persoane distincte, conform art. 78 cod. com., de persoana juridică a societății, care și-a luat reciproc răspunderea solidară, — au fost (cambiile) transformate de către instanțele de fond în obligațiuni cambiale, ca și cum au fost emise de societatea recurentă. Adâncindu-se în câmpul „intențiunii” semnatarilor cambiilor, instanțele de fond au scăpat din vedere un lucru elementar, anume că în materie cambială nu decide decât forma (id quod actum est), iar nu ceea ce emitentul a intenționat la emiterea cambiei.

Așa dar clauza obscură „solidar” neprevăzută de altfel de nici un text de lege cambială și cu totul străină materiei în speța noastră, nu poate să împlinescă lipsa condițiunii esențiale, precum este semnătura socială a societății „Hercules”, semnătura indispensabilă, a cărei lipsă dovedește inexistența titlului cambial față de numita societate.

Că în colțul din stânga al cambiei se observă mențiunea: „Moara Hercules, prin Corenblitt și Chișiș Naum” și chiar dacă această mențiune nu prevede în mod imediat semnătura componenților, în doctrină este admis principiul, că denumirea expresă a societății constituie numai o dovadă a obligațiunii sociale, nefiind însă esențială pentru ca o societate să se oblighe ca atare;

Având în vedere,—zice mai departe tribunalul —, motivul fiind adoptat și de Curtea de apel, că cei doi semnatori sunt ambii și singuri componenți ai societății pârâte, în asemenea ipoteză în obligațiunile obișnuite comerciale, societatea este obligată pe cale de prezumțiune juris, ca și când ar fi semnătura socială;

Or, mențiunea ce nu precede în mod imediat semnătura emitentului cambiei, nefiindu-i opozabilă, nu contează nimic. De altfel asemenea mențiuni nu se observă decât în colțurile de stânga a 4 cambii din cele 7 din dosar, iar pe altele 3 cambii mențiunea sună astfel: „Corenblitt Abram, Chișiș Naum”. Prin urmare referirea instanțelor de fond la mențiunea citată asupra celorlalte 3 cambii, anume una în sumă de lei 18.000, alta în suma de 82.000 și a treia în suma de 100.000 lei. Cât privește doctrina invocată de instanțele de fond cu privire la obligațiunile „obișnuite comerciale”, aceasta nu se referă la obligațiunile strict formale, precum sunt cambiile în privința cărora doctrina atât română cât și cea străină, ca italiană, franceză și belgiană, este unanimă în sensul, că obligațiunea cambială a unei societăți în nume colectiv trebuie să reiasă din însăși cambia, neadmițându-se nici o prezumțiune. De altfel și în obligațiunile obișnuite comerciale, contractate în numele și

pe seama societății în nume colectiv, condițiunea aceasta, dacă nu rezultă din semnătura reprezentanților societății, trebuie neapărat să rezulte din textul contractului, contrar creditorului incumbă lui dovada, cum că obligațiunea este contractată pe seama societății.

După părerea tribunalului, adoptată de Curtea de apel, semnăturii cambiilor, nefăcând la semnare mențiunea „bun și aprobat”, ceea ce ar fi fost necesar dacă ar fi înțeles să se oblighe individual, au înțeles astfel să oblighe societatea Hercules.

Argumentarea aceasta, echivalând cu o lipsă de motive, în același timp constituie un adevărat exces de putere, fiindcă societății recurente i s'a făcut opozabile niște cambii fără semnătura recurentei, semnătură care nu poate fi alta decât cea socială, adoptată de societate. Lipsa acestei condițiuni esențiale, imperios cerută de art. 270 cod. com., nu poate fi completată printr'o împrejurare negativă — lipsa unei alte formalități cerute de art. 275 cod. com.; or, consecințele juridice, provocate prin lipsa acestei formalități, privesc exclusiv — emitenților și beneficiarului cambiilor, iar nici decum recurentei. Lipsa formalității de „bun și aprobat” nu poate fi interpretată altfel decât o interpretază legea, anume că titlurile n'au efectul cambial, atât și nimic mai mult, deci numai prin exces de putere instanțele de fond au impus recurentei opozabilitatea cambiilor, emise de d-nii Corenblitt și Chișiș și primite de Banca intimată fără mențiunea „bun și aprobat”.

Lipsa semnăturii sociale, adoptate de societatea „Hercules” (p. 20 din contractul de societate) cată a fi socotită în specie, după părerea Curții de apel, ca o simplă inadvertență, întrucât repetata semnătură a d-lor Corenblitt și Chișiș în toate cambiile din cauză că sub forma ce s'a indicat, denotă că semnătura au înțeles să se oblighe în calitatea lor în numele asociației.

Motivul acesta violează art. 270 cod. com., și principiile generale de drept, cambial, constituind și un exces de putere. Dreptul cambial fixează în detaliu, însăși cuprinderea documentelor constatând creanțele cambiale. Art. 270 cod. com. reglementează detaliat această chestiune, completându-se cu dispozițiunile art. 271—276 cod. com. Aceste texte determină totalitatea mențiunilor absolut trebuincioase pentru constatarea drepturilor de creanță cambială și fără de îndeplinirea riguroasă a cărora, aceste drepturi de creanță nu mai beneficiază de protecțiunea excepțională a dreptului cambial. Prin urmare orice omisiune și orice altă nerespectare a legii este ireparabilă și are de urmare nulitatea titlului, care încetează de a mai fi o cambie, rămânând un simplu titlu de creanță, supus dispozițiunilor dreptului comun.

Astfel fiind, Curtea de apel constatând lipsa semnăturii sociale a societății recurente asupra cambiilor din cauză, era obligată să aplice rigora art. 270 și 275 cod. com. și să respingă acțiunea cambială reclamantei în contra societății „Hercules” nici o inadvertență, lacună sau obscuritate neputând fi luate în seamă spre a justifica lipsa acestei formalități esențiale.

Chiar însăși referirea Curții de apel la repetata semnătură a d-lor Corenblitt și Chișiș la toate cambiile din cauză, sub forma ce s'a indicat (adică, cu mențiunea „solidar” și fără „bun și aprobat”) probează că pentru a decide opozabilitatea recurentei fiecărei din cele 7 cambii dela dosar, Curtea de apel a recurs la ajutorul celorlalte 6 cambii, contrar art. 270 și 275 cod. com., în baza cărora cambiile trebuiesc să fie instrumente probatorii desăvârșite, adică complete prin ele înșile. (Vivante, Traț dî dr. com., ed. V., vol. III, nr. 955).

Având în vedere că prin acest motiv recurenta se plânge de violarea art. 77, 78, 106, 270 și 273 cod. com., denaturarea actelor, exces de putere, greșita

aplicare a unor principii de drept în materie cambială, nemotivare;

Recurența susține că efectele cambiale nefiind semnate cu firma societății, nu o pot obliga cambialmente;

Că semnătura comună a asociaților pe cambie nu poate înlocui obligațiunea prevăzută de art. 270, alin. 8 cod. com.;

Că de asemeni nici mențiunea „solidar” nu poate înlocui numele firmei asociației, care lipsind, cambiiile nu o pot angaja; că solidaritatea este de esența obligațiilor în nume colectiv, dar fără nici un raport cu formalismul cambial;

Că menținerea „moara Hercules prin Corenblitt și Chitiș” nefăcând parte din semnătură, rămâne fără efect, mențiune care de altfel nu e făcută pe toate cambiile;

Că lipsa mențiunii bunului și aprobat nu poate avea alt efect decât că lipsește aceste documente de efectul înscrisurilor cambiale;

Că orice omisiune sau nerespectare a condițiilor prevăzute de art. 270 cod. com., atrage nulitatea cambiei, teoria inadvertenței formulată de Curte fiind nejuridică și în sfera textului art. 270 cod. com. și a principiilor de drept în materie;

Considerând că art. 270 cod. com., prevede printre condițiile esențiale ale unei cambii, semnătura trăgătorului sau emitentului cu numele sau cu firma sa, iar art. 273 cod. com., dispune că lipsa uneia din condițiile esențiale ale unei cambii, lipsește titlul de calitate și efectele speciale ale cambiei;

Că efectul cambial fiind un titlu complet, orice condițiune cambială trebuie să rezulte din cuprinsul cambiei și să fie scrisă pe cambie;

Că de aci rezultă că efectul cambial nu poate fi nici completat, nici interpretat cu ajutorul altor înscrisuri și cu atât mai puțin a unor împrejurări de fapt;

Că semnătura emitentului prin numele sau firma sa, fiind una din condițiile esențiale ale cambiei, lipsa acestei semnături nu poate fi completată nici într'un fel, ea atrage nulitatea efectului cambial;

Considerând pe de altă parte că societățile în nume colectiv există sub o firmă socială, iar asociații sunt obligați solidar numai pentru operațiile făcute în numele și pentru contul societății și numai sub semnătură adoptată de societate, după cum în mod lămurit arată art. 78 și 106 cod. com.;

Că de aici rezultă că o societate în nume colectiv, nu se poate angaja decât sub semnătura adoptată ca firmă socială;

Că aceste principii, urmarea firească a faptului că societatea în nume colectiv are o personalitate și patrimonii distincte de al componentilor săi, duc la concluzia că un efect cambial semnat de asociații în nume colectiv, cari au semnătură socială, dar fără ca semnătura lor să fie pusă în josul firmei sociale a societății, nu poate fi considerat ca fiind semnat de această societate;

Că față de rigorismul dreptului cambial, care, după cum s'a arătat, nu admite completarea condițiilor efectului cambial cu alte înscrisuri sau împrejurări, numai prin violarea acestor principii de drept și a textelor de lege invocate în acest motiv de casare, au putut instanțele de fond să deducă semnătura societății „Hercules” din unele împrejurări ca lipsa mențiunii „bunului și aprobat”, faptul că asociații nu aveau personal firmă comercială, că nu mai aveau altă întreprindere și că au semnat „solidar”;

Că de asemenea mențiunea de pe unele cambii: „moara Hercules prin Corenblitt și Chitiș” este fără armare în privința lipsei numelui societății de pe cambii, întrucât instanțele de fond constată că mențiunea e făcută pe un colț din stânga al cambiilor și nu face parte din semnătură, care, după cum s'a arătat, nu se poate completa în nici un fel ea urmând a fi apreciată sub aspectul valabilității sale, în mod formalistic, astfel cum a fost făcută și apoi în al doilea loc, această mențiune nu figurează decât pe trei din cambii;

Că solidaritatea fiind de esența obligațiilor asociaților în nume colectiv, o asemenea mențiune alături de numele asociaților, nu poate suplea lipsa numelui sau firmei sociale a societății în nume colectiv;

Că deci numai prin exces de putere și denaturarea actelor cauzei a putut Curtea de apel să tragă alte concluziuni decât cele mai sus expuse, pentru a ajunge la a considera societatea „Hercules” ca fiind valabil semnată și a o obliga în consecință la plata acelor cambii;

Că deci toate punctele motivului de recurs fiind întemeiate, acesta urmează a fi admis și a se casă deciziunea Curții de apel.

Pentru aceste motive, Curtea admite recursul Soc. Hercules, etc.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI S. V. a

Audiența dela 29 Mai 1934

Președenția d lui AL. COSTIN Președinte

Emil Ooneanu cu Radu Budișteanu

Deciziunea penală Nr. 486. Dosar Nr. 114 934

Proprietate literară. Publicarea unei conferințe publice fără autorizarea autorului. Dacă constituie o atingere a dreptului de proprietate literară a autorului? Art. 42, 43, 48 și 49 legea asupra protecției proprietății literare și artistice.

Conform art. 42 legea asupra proprietății literare și artistice, conferințele publice și orice alte producțiuni orale, cad în domeniul public imediat ce au fost pronunțate în public sau publicate și reproducerea lor nu constituie o atingere a dreptului de proprietate literară.

În speță, fiind vorba de publicarea în broșură a unei conferințe ținute cu ocaziunea debaterii unui proces literar, această publicare nu constituie o abatere nedepsită de legea asupra proprietății literare.

Curtea,

Asupra apelurilor declarate de reclamantul Radu Budișteanu, avocat din București, str. Dr. Felix nr. 60 și de inculpatul Emil Ooneanu, din acelaș oraș, calea Victoriei nr. 27, împotriva sentinței penale nr. 3260 din 11 Noembrie 1933, pronunțată de trib. Ilfov secția II-a civ. cor.

Având în vedere actele din dosar și concluziunile părților: Având în vedere că din sentința atacată cu apel se constată că inculpatul Emil Ooneanu, a fost condamnat fiind dovedit culpabil de delictul prevăzut și pedepsit de art. 49 din legea proprietății literare și artistice la 2.000 lei amendă și să plătească reclamantului suma de 20.000 lei despăgubiri civile.

Având în vedere că acțiunea penală a fost pornită în contra inculpatului direct, de reclamantul Radu Budișteanu, care prin petițiunea din 7 Iunie 1933, adresată d-lui primpreședinte al trib. Ilfov, chiamă în judecată pe numitul in-

culpat, director al librăriei „Universala“, Alcalay și Comp. din București pentru ca să fie condamnat să sufere pedepsele din art. 522, 523, 559 și urm. c. p. combinat cu art. 48 urm. și 19 alin. II din legea proprietății literare și artistice; că toată această acțiune, prin care se constituie parte civilă, cu o sumă pe care o va determina ulterior, — spune că, este întemeiată pe faptul peremptoriu că inculpatul a abuzat de încrederea reclamantului și a publicat o lucrare în stare de manuscris, în contra voinței lui, ca autor al acelei lucrări și a condițiilor stabilite, pentru a trage un profit fraudulos, din vânzarea lucrării.

Având în vedere că, tribunalul în motivarea sentinței de condamnare a inculpatului, expune faptele și împrejurările care au dus la litigiul de față, că în scara de 12 Decembrie 1952, „Tribuna Literară“ a organizat un proces literar asupra romanului scris de un autor englez; că reclamantul, în calitate de apărător al acestui roman, a predat manuscrisul inculpatului, care se interesă pentru facerea unei broșuri a celor discutate asupra operei străine, cu încredințarea, ca broșura să nu fie vândută, ci distribuită gratis;

Că, în contra acestei înțelegeri inculpatul a publicat manuscrisul la 11 Martie 1953, indicând pe coperta broșurei prețul de 5 lei, cu care s'a vândut broșura.

Având în vedere că apelantul Emil Ocnăanu prin concluziile depuse, susține că în vederea unui proces literar, care urma să se desbată asupra romanului englez „Amantul d-nei Chatterley“, a încheiat cu intimatul două convențiuni, în numele „Tribunei Literare“ și din aceste convenții și declarațiile martorilor deduce că a avut autorizație pentru publicarea manuscrisului, și faptul că pe coperta broșurei se găsește un preț de 5 lei, nu e o dovadă că broșurile n'au fost distribuite gratis; că după art. 42 legea proprietății literare și artistice, conferința publică nu se încadrează în lege și cum i s'a transmis dreptul de a publica, nu se poate aplica prescripțiile legii penale, chiar dacă s'ar face dovadă că prin vânzarea broșurei a realizat vre-un folos.

Intimatul, prin concluziile sale, arată că în convenții nu se vorbește de imprimarea broșurei și că a publicat, nu conferința pe care a ținut-o într-o sală publică, ci un text nou; că textul s'a tipărit într-o broșură și nu într'un ziar sau publicații periodice, așa că nu intră în prevederile art. 42 din lege.

Având în vedere că legea asupra proprietății literare și artistice din 28 Iunie 1925, prin art. 1, prevede că dreptul de proprietate literară și artistică, adică acel drept provenit și întemeiat pe creațiuni și opere intelectuale, este respectat și garantat; că în art. 18 legea dispune că dreptul de proprietate conceput în sensul determinat în lege, asupra operelor unui autor, cuprinde pentru el un drept exclusiv de publicare, iar acel care se abate și execută publicarea unui manuscris contra voinței autorului, comite o atingere a dreptului de proprietate literară, sancționată prin pedepsele edictate de art. 48 și 49 din lege.

Având în vedere că din broșura depusă la dosar, cu un format de editură redus și cu conținutul de 44 pagini, broșura cu titlu „Tribuna liberă“ pro și contra romanului „Amantul d-nei Chatterley“ sub care e scris în mic: „lucrare pornografică sau operă literară?“, se constată că editura librăriei „Universala Alcalay“, București, a tipărit cu specificarea „Procesul literar din ziua de 12 Decembrie 1952“, desbaterea acestui proces, începând cu cuvântarea președintelui, cu susținerile acuzării și cu concluziile apărării, compusă din doi apărători, între cari unul era intimatul Radu Budișteanu și după ce se ascultă replica acuzării. Precedentele, a pronunțat, printr-o cuvântare, rezultatul desbatărilor.

Considerând că dacă se examinează reclamațiunea intimatului și cererea lui insistentă de a se pedepsi inculpatul pentru faptul săvârșit ce i se impută, în raport cu prescrip-

țiile legii succint expuse mai sus, evident reese că publicațiunea sub forma broșurei efectuate de inculpat, nu intră în prevederile legii, pentru motivul simplu că lucrarea în esența ei, nu poate fi considerată că e o creațiune intelectuală sau operă literară;

Că, în fapt, inculpatul n'a făcut decât a strâns toate cuvântările care au avut loc în discuția romanului, de care se teresea și le-a tipărit în broșură, pentru a face reclamă romanului, cum a afirmat, decât că prin prețul infim să facă o afacere lucrativă.

Considerând că afară de aceasta, art. 42 din lege prescrie că nu pot alcătui un drept exclusiv de proprietate literară între altele, conferințele publice și orice alte producțiuni orale care cad în domeniul public, după ce au fost publicate sau pronunțate în public.

Că, în cauză se constată că în realitate fiecare din persoanele care au avut cuvântul pentru romanul care a făcut obiectul discuțiunei în susținerea sau combaterea lui, răspunsurile date au fost asemănătoare cu conferințe publice, după cum și în total cuvântările ținute au format o conferință publică asupra aceleiași probleme literare.

Considerând că din moment ce nu s'a dovedit de intimat că manuscrisul încredințat inculpatului pentru publicațiune, era o lucrare separată de cuvântarea sa dela ședința literară la care a participat, nu se poate considera că inculpatul este vinovat de abaterea dela lege ce i se pune în sarcină și în atare situațiune juridică, tribunalul nu era îndreptățit să admită acțiunea publică deschisă la cererea intimatului, încât învederat este că apelul inculpatului este întemeiat și urmează să se admită, iar apelul intimatului să se respingă.

Pentru aceste motive, redactate de d-l consilier Constantin Panaitescu;

Ascultând și concluziile d-lui procuror,
Curtea admite apelul, etc.

(ss) Al. Costin, C. Panaitescu, L. Popescu, Gh. Pollzer.

NOTĂ. — În speta judecată de Curte, faptele sunt următoarele: Reclamantul, împreună cu alți colaboratori dela revista „Tribuna Literară“ a organizat o desbatere publică asupra chestiunei dacă opera literară „Amantul d-nei Chatterley“ este o operă literară propriu zisă sau este o lucrare cu caracter pornografic? Reclamantul încredințând manuscrisul desbatărilor inculpatului, care a editat și traducerea operei de mai sus, fără autorizația acestuia, l'a publicat într-o broșură și s'a vândut în comerț cu prețul de cinci lei.

Prima instanță, considerând acest fapt ca o atingere a dreptului de proprietate al autorului, l'a condamnat; în apel a fost achitat, pe temeiul că legea proprietății literare și artistice nu protejează astfel de opere, care nu au caracterul unei creațiuni intelectuale, care este de esența unei opere literare, ci a unor conferințe publice, cărora legiuitorul nu le acordă un drept exclusiv de proprietate și în consecință, publicarea lor, chiar fără consimțământul autorului, nu constituie o atingere, o vătămare a dreptului de proprietate al autorului, conf. art. 42 legea asupra protecțiunei operelor literare și artistice.

Mai înainte de a discuta soluțiunea Curtii, să precizăm care este înțelesul și întinderea art. 42.

Legiuitorul condus de rațiunea interesului obțesc, cum se exprimă foarte just adnotatorii legii asupra protecțiunei proprietății literare și artistice, d-nii Barbu Scodărescu, Devesel și Duma, a scos de sub protecțiunea legii lucrările cu caracter oficial: proiectele de lege, legile votate în parlament, decretetele, de-

ciziunile sau circulările ministeriale, jurisprudentele instanțelor judecătorești, pledoariile avocaților, etc.; precum și discursurile parlamentare, politice, conferințele publice, etc.

Atari producțiuni cad imediat în domeniul public și presa sau revistele le pot reproduce în parte sau total, fără să aibă nevoie de consimțământul autorului, imediat ce s'au realizat.

Și e natural să fie așa, căci atari producțiuni adresându-se în ppecial colectivității pe care o interesează în primul rând, a se aștepta consimțământul autorului spre a fi publicate, ar însemna să se priveze colectivitatea de cuprinsul lor.

Insă acest drept este oare nelimitat? Nu. Legiuitorul în art. 43 pune anumite limite, în ce privește reproducerea sau extragerea în broșuri sau volume a unor atari publicațiuni.

Astfel, pentru publicarea discursurilor parlamentare, politice, juridice, conferințe, etc., în broșuri sau volume, legea cere neapărat autorizațiunea în scris a autorilor lor.

De ce? Aci nu mai este vorba de o reproducere pentru a fi adusă la cunoștința colectivității imediat după pronunțarea lor, ci de transformarea lor într-o producțiune literară cu caracter statornic, iar nu efemer.

Altfel ar fi urmat ca o persoană să-și poată însuși conferințele publice ale unui savant, să le publice și să tragă foloase materiale din vânzarea lor, fără ca autorul producțiunii să se poată plânga că i s'a adus a atingere a dreptului său de autor, căci numai el are dreptul exclusiv de publicitate, a conferinței sale, după ce a trecut un interval dela pronunțarea lor.

Revenind la speța noastră, chiar dacă desbaterile literare din jurul problemei: dacă opera pusă în discuțiune, are sau nu un caracter pornografic, pot fi asimilate unor conferințe publice, îndată ce au fost publicate în broșură, la un interval destul de mare de la pronunțarea lor, și după manuscrisul încredințat chiar de autor, această publicare nu se putea face fără consimțământul înscris al autorului, căci desbaterile numai atunci cădeau în domeniul public, când ele erau aduse la cunoștința publicului imediat după pronunțarea lor.

Aceasta este distincțiunea și interesul pe care legea asupra proprietății literare și artistice o acordă desbaterilor și conferințelor publice.

Ele se bucură de o deposedare a dreptului de autor numai în momentul rostirii și pronunțării lor și presa sau revistele le pot publica sau reproduce în total sau în parte imediat după consumarea lor, fiind la mijloc un interes obștesc, însă îndată ce a trecut mai multă vreme, autorul intră în plinătatea dreptului său.

Prin urmare, având în vedere această distincțiune, credem că soluțiunea Curții poate fi criticată din acest punct de vedere, căci soluțiunea ei deposedează pe autorul unei conferințe de orice drept de autor, ceea ce nu este nici echitabil, nici legal.

E. C. DECUSARĂ

CURTEA DE APEL BUCUREȘTI SECȚIA V-a

Audiența dela 25 Aprilie 1954

Președenția d-lui ALEXANDRU COSTIN, președinte
Recurent Em. I. Protopopescu-Pache prin av. Const. Wortman cu intimata Camera Sindicală a agenților oficiali de schimb prin av. Nic. Stănescu

Deciziunea nr. 81 Dosar 2512/933

Bursă. Agent oficial de schimb. Vânzare-cumpărare de efecte. Neexecutare de ordin. Nepredare de efecte. Insolvabilitatea agentului oficial. Răspundere personală nelimitată. Camera sindicală a agenților oficiali de schimb. Răspundere față de terți. Inexistența fidejusiunii. Răspundere solidară. Casare.

Din art. 59, art. 61, alin. 2, 3 și 4, art. 62 și 79 din legea asupra Burselor din 13 August 1929 și art. 5, 8 și 41 din Statutele Camerei Sindicale, reiese în mod neîndoios răspunderea solidară a Camerei Sindicale pentru operațiunile Agentului oficial și nu calitatea de fidejusoare susceptibilă de a cere aplicarea art. 1684 cod. civ., privitor la prorogarea termenului dat de creditor debitorului.

Curtea,

Asupra recursului făcut de Em. I. Protopopescu-Pache, prin petiția înreg. la nr. 12.524 din 1955, în contra deciziei nr. 6, pronunțată de Camera Arbitrală a Burselor de acțiuni, efecte și schimb din București la 25 Iulie 1955, prin care s'a admis în parte acțiunea recurentului contra agentului oficial de schimb Mircea Patrulius și s'a respins acțiunea sa în contra Camerei Sindicale a agenților oficiali de schimb de pe lângă Bursa din București.

Având în vedere decizia și lucrările din dosar, susținerile dezvoltate de recurent, precum și concluziunile orale și scrise ale părților:

Că din constatările de fapt, făcute de instanța de fond, reiese că recurentul a cumpărat dela intimatul Mircea Patrulius, o serie de efecte și că intimatul n'a executat în totul ordinea recurentului de a-i cumpăra 3.000 dolari rentă stabilizare și mai apoi 45.000 franci francezi, rentă dezvoltare pentru sumele de bani ce recurentul le avea disponibile la intimatul agent;

Că instanța de fond, — Camera Arbitrală de pe lângă Bursa din București —, a mai constatat că intimatul agent M. Patrulius, este obligat a preda recurentului renta cumpărată sau contra-valoarea ei în lei, adică 206.695 lei, cu dobânda legală, însă că intimata Camera Sindicală nu poate fi obligată în mod solidar la plata acestei sume, de oarece — deși, conform art. 61 din legea burselor, această Camera sindicală răspunde față de terți de operațiunile de bursă făcute de agenți — însă, întrucât această răspundere se întemeiază pe calitatea de fidejutor a Camerei sindicale, urmează, conform art. 1684 cod. civ., că dacă s'a prorogat termenul inițial acordat debitorului — în speța M. Patrulius — de către creditor — în speța recurentul Em. I. Protopopescu-Pache — fără ca creditorul să notifice fidejutorului această prorogare, răspunderea fidejutorului încetează și acesta este exonerat;

Că, în speța, instanța de fond a constatat că recurentul n'a încunostințat pe fidejusoarele Camera Sindicală, că intimatul M. Patrulius nu i-a predat efectele în ziua de bursă următoare zilelor de cumpărare — 22 Decembrie 1952 și 1 Februarie 1955 — și nici după expirarea păsuirei inițiale de 14 și 16 zile și a altor păsuiri ulterioare, astfel că întâmplându-se să cadă debitorul M. Patrulius în insolvabilitate, recurentul trebuie să suporte singur consecințele propriului său fapt, iar fidejusoarea — Camera Sindicală — este exonerată de orice răspundere;

Având în vedere că recurentul a invocat ca I-ului motiv de recurs: Exces de putere, eroare grosieră de fapt, violarea art. 59, 61 și urm. din legea burselor, art. 1, 7 și 8 din statutele Camerei sindicale a agenților oficiali de schimb de pe lângă Bursa București și art. 4 și 5 din regulamentul de funcționare al Casei de compensațiuni și de lichidare de pe lângă Bursa București, greșita interpretare și violarea art. 1684 codul civil;

Având în vedere că legea asupra burselor din 15 August 1929, prevede în art. 59 că agenții oficiali se constituiesc într-o asociație cu răspundere solidară, numită „Camera sindicală a agenților oficiali de schimb de pe lângă Bursa respectivă”, iar în art. 61, alin. 2 și 3 se prevede că pentru operațiunile făcute de agentul oficial, acesta este personal răspunzător nelimitat, iar pentru operațiunile de bursă făcute de agenții oficiali, Camera sindicală răspunde până la concurența mijzelor totale ale agenților oficiali;

Că, în acest scop, art. 61, alin. 4, arată că se poate crea de Camera sindicală fonduri speciale de prevedere și garanție în vederea buneii sale funcționări; că art. 62 dispune că această Cameră va exercita, prin biroul său, un control strict al agenților în vederea lichidării lor și că oricare din agenții oficiali are datoria de a semnală biroului orice abateri sau nereguli și că, în fine, art. 79 dă drept Sindicatului Bursei de a exercita un control permanent asupra operațiilor de bursă, cu obligațiunea de a semnală comitetului orice abateri sau nereguli;

Având în vedere că statutele acestei Camere sindicale prevăd prin art. 5 că scopul acestei asociații este în primul rând de a controla pe agenții oficiali, priveghind ca ei să se mărginească strict în limitele funcțiunii lor și de a-i împiedeca să aducă în operațiile lor procedări vătămătoare publicului, iar în art. 8 aceste statute dispun ca această Cameră sindicală răspunde și garantează în mod solidar lichidarea operațiunilor de bursă ale agenților oficiali până la concurența fondului său comun care se compune din totalitatea garanțiilor agenților oficiali și din fondurile speciale de prevedere și garanție create în conformitate cu art. 57 din lege;

Că, în art. 41 din aceste statute se precizează că dacă la lichidarea operațiunilor garanția agentului respectiv nu este suficientă spre a acoperi toate operațiile de bursă, Camera sindicală este obligată să plătească până la concurența fondului său comun, cu dreptul de a urmări pe agentul care a dat loc pagubei;

Considerând că din toate aceste texte reiese în mod neîndoios răspunderea solidară a Camerei sindicale pentru operațiile agentului oficial și că deci, în speță, nu mai este locul a se examina responsabilitatea acestei Camere în calitate de fidejusoare, astfel precum a făcut instanța de fond și prin consecință, devine fără interes a examina dacă interpretarea dată de acea instanță art. 1684 cod. civil. în ce privește prorogarea termenului dat de creditor debitorului, este sau nu legală;

Că, pentru acest motiv și fără a intra în cercetarea celui-lalt motiv de casare, Curtea urmează a admite recursul, a casa decizia atacată și a da părților cuvântul în fond.

Președinte (ss) *Al. Costin*.

(ss) *M. Trandafirescu*, (ss) *Leonida Popescu*

CURTEA DE APEL BUCUREȘTI SECȚIA V-a

Audiența dela 28 Iunie 1934

Președenția d-lui C. PANAITESCU, consilier

Reclamant Em. I Protopopescu-Pache prin av. Const. Wortman cu părțile Camera sindicală a agenților oficiali de schimb de pe lângă Bursa din București prin av. Nic. Stănescu și Mircea Patrușiu

Decizia nr. 135. Dosar nr. 2512/933

Bursă. Agent oficial de schimb. Vânzare-cumpărare de efecte. Neexecutare de ordin. Nenredare de

efecte. Condamnare la plată a agentului oficial. Camera sindicală a agenților oficiali de schimb. Responsabilitate solidară. Condamnare la plată în mod solidar. Admiterea acțiunii.

Instanța de casare înlăturând aplicațiunea principiilor dela fidejusiune din art. 1652 și 1684 cod. civ., în cauza Camerei Sindicale a agenților oficiali de schimb, referindu-se exclusiv la regulile din legea asupra Bursei și examinarea solidarității ce reiese din lege între părți și a operațiunii de bursă încheiată și gășind întemeiat ca intimata Camera Sindicală a agenților oficiali de schimb să nu fie exonerată de obligațiunea solidară ce are dela lege, admite acțiunea intentată și fată de această intimată.

Curtea,

Având în vedere că deciziunea nr. 6 din 1935 a Camerei de arbitraj a Bursei de efecte, acțiuni și schimb din București, prin care: s'a admis acțiunea intentată de Em. I. Protopopescu-Pache numai contra părții Mircea Patrușiu și la obligat să predea reclamantului dolari una mie, valoarea nominală renta stabilizare 7% cu couponul de 1 August 1935, cum și 45.000 franci francezi, valoarea nominală renta stabilizare 7½% cu couponul de 1 Aprilie 1935, iar în caz contrariu, să plătească reclamantului suma de 206.695 lei, cu dobânda legală comercială dela 20 Iunie 1935, data intențării acțiunii până la achitare, plus 12.000 lei cheltueli de judecată și s'a respins ca nefondată acțiunea în contra celui de al doilea părț Camera sindicală a agenților oficiali de schimb de pe lângă Bursa din București, — a fost casată de Curtea de apel din București s. V, prin deciziunea cu nr. 81 din 1934 și a dispus să se judece din nou de aceeași Curte în fond, pentru motivul că acțiunea în contra părții Camera sindicală a agenților oficiali de schimb de pe lângă Bursa din București, trebuia să fie admisă, constatând că această părț e solidară conform legii burselor;

Având în vedere că reclamantul prin concluziunile orale și scrise a susținut că în urma casării deciziunii instanței de fond ceea ce a rămas să se mai discute este: solidaritatea intimitei Camera sindicală cu intimatul Mircea Patrușiu;

Că această solidaritate reiese din actele și probele dela dosar, cum și din textele de lege, de oarece intimata Camera sindicală era datoare să controleze dacă agentul Patrușiu s'a conformat sau nu regulamentelor și conchide cerând admiterea acțiunii și să fie obligată în mod solidar să-i plătească suma cerută prin acțiune;

Intimata, oral înaintea primei instanțe, a invocat ca motiv că nu era competent Camera arbitrală întrucât părțile n'au făcut operații de bursă și deci Camera sindicală nu putea să fie răspunzătoare;

Că reclamantul era dator să anunțe pe intimată de toate operațiunile ce făcea;

Că fiind constat din actele dela dosar că aceste operațiuni n'au avut loc, deci acțiunea bine a fost respinsă;

Examinează aceste operațiuni de bursă și conchide că, Camera sindicală nu putea face controlul, de oarece nu toate lichidările se făceau de Camera sindicală.

Având în vedere că, prin art. 59 din legea asupra burselor din 15 August 1929, se prevede că îndată după numirea agenților oficiali în termen de cel mult 90 zile dela promulgarea ei, agenții oficiali se vor constitui de către președintele comitetului într-o asociațiune cu răspundere solidară în condițiunile prezentei legi sub denumirea de „Camera sindicală a agenților oficiali de schimb de pe lângă bursa respectivă”;

Considerând că legea prescrie o îndatorire principală a Camerei sindicale în executarea scopului final al creațiunii ei,

ca prin biuroul său să se exercite un control strict al operațiilor în vederea operațiilor lichidării lor;

Având în vedere că, Camera arbitrală a Bursei de efecte acțiuni și schimb din București, prin deciziunea ei nr. 6 din 1935, a respins acțiunea reclamantului Em. I. Protopopescu-Pache, ca nefondată, în contra Camerei sindicale a agenților oficiali de schimb de pe lângă Bursa din București, cu aplicațiunea principiilor dela fidejusiune din art. 1652 și 1684 cod civil, pe care Curtea de apel București s. V-a, ca instanță de casare, prin deciziunea nr. 81 din 1934 o înlătură, în cauză referindu-se exclusiv la regulile din legea burselor și examinarea solidarității ce reiese din lege între părți și a operațiunii de bursă încheiate; și

Găsind întemeiată că intimata Camera sindicală a agenților oficiali de schimb să nu fie exonerată de obligațiunea solidară ce are dela lege, fără ca agentul oficial să fie înștiințat de operațiune;

Admite acțiunea intentată așa cum a fost formulată și față de intimată.

Președinte (ss) C. Panaitescu

(ss) Leonida Popescu

(ss) Al. Gânțoiu

CURTEA DE APEL TG-MUREȘ

Audiența dela 24 Aprilie 1934

Prezidenția d-lui S. BUTEANU, consilier

Avocatul Ion Sârbu cu Ministerul de Justiție și
Ministerul Sănătății

Decizia nr. 10 Dosar nr. 1843/933

Contencios administrativ. Avocat public. Punere în disponibilitate. Statutul funcționarilor. Nedefinitivare. Art. 18, 44, 45 și 68 din legea avocaților publici din 9 Mai 1933.

Din moment ce art. 18 și 44 din legea avocaților publici dela 9 Mai 1933, prevăd că orice avocat public va fi declarat definitiv după doi ani de funcționare, cu avizul Consiliului Superior al Avocaturii Statului și cu recomandarea autorității pe lângă care avocatul a funcționat sau va funcționa, se deduce că orice avocat public anterior legii din 1933, dar nedefinitivat de Statut, nu poate obține stabilitatea sub legea din 1933 prin alte norme și prin îndeplinirea altor cerințe decât cele prevăzute expres și categoric de lege. Nestabilitatea pentru avocatul numit sub regimul Statutului, îl urmărește și sub legea din 9 Mai 1933. Astfel că poate fi pus în disponibilitate de Ministerul Justiției de care pe baza legii depinde avocatura publică.

Curtea,

Cu privire la prezenta acțiune în contencios:

Având în vedere că din cuprinsul acțiunii înregistrate la nr. 1845 din 14 Decembrie 1935, din cuprinsul actelor dela dosar prezentate în copie de reclamant, din dosarul cazier al reclamantului, din celelalte acte, cum și din concluziile orale și scrise formulate și atașate la dosar de părți, rezultă următoarele:

Avocatul Ion Sârbu, reclamant în proces; domiciliat în Tg.-Mureș, a fost numit prin decretul regal nr. 2596 din 25 August 1932, în funcțiunea de avocat stagiar clasa 5-a la direcțiunea contenciosului Ministerului muncii și ocrotirilor sociale;

Pe baza legii avocaților publici din Mai 1933, art. 71, Ministerul de Justiție, de care, pe baza acestei legi, depinde

corpul avocaților publici, dă decizia cu nr. 88,044 din 9 Noembrie 1935, prin care încadrează pe avocatul reclamant Sârbu, ca avocat pledant clasa 5-a nedefinitiv, și-l transferă pe lângă acest Minister;

Același Minister al Justiției, dă decizia cu nr. 96.295 din 5 Decembrie 1935, prin care pune pe avocatul Sârbu în disponibilitate și-l înlocuiește cu un oarecare Petre Bonteanu;

Reclamantul Ion Sârbu a chemat în judecată cele două Ministeri, al Justiției și al Muncii, și pe Bonteanu. La Petre Bonteanu, în cursul procesului, a renunțat. Aceștia au fost chemați înaintea instanței de contencios ca față de ei să se pronunțe anularea deciziei nr. 96.295 din 5 Decembrie 1935, dată de Ministerul de Justiție, care ar constitui un act abuziv de autoritate și să se decidă reintegrarea sa;

Având în vedere că s'a susținut de reclamant că a îndeplinit funcția de avocat al Statului un an și patru luni. Recunoaște că, sub imperiul Statutului funcționarilor publici d-sa n'a fost definitivat, n'a fost declarat stabil și că în această stare de nestabilitate îl găsește în funcție legea avocaților publici la 9 Mai 1935, când legea se pune în aplicare, după cum de asemenea recunoaște că sub imperiul legii Statutului, nefiind stabil, putea fi îndepărtat din funcție fără vre-o formalitate;

Având în vedere însă, că reclamantul Sârbu a susținut mai departe că în urma punerii în aplicare a legii avocaților publici situația d-sale este schimbată. Această schimbare constă în aceea că Ministerul de Justiție nu-l putea pune în disponibilitate, așa cum a făcut. Și nu putea fiindcă, susține reclamantul, legea avocaților publici în nici un text al ei nu tratează diferit, nu face vre-o deosebire între avocații publici definitivi și cei nedefinitivi, nici cu privire la atribuțiile lor, — și unii și alții având principala atribuție de a apăra interesele autorității —, nici cu privire la îndatoririle și obligațiile lor;

Că aceasta rezultă — susține Ion Sârbu —, din art. 45 din lege, care, fără să facă vre-o distincție între avocații definitivi și nedefinitivi, se exprimă generic: „Funcțiunea de avocat public se pierde...”;

Că nediferențierea aceasta reiese, — continuă reclamantul —, din spiritul și economia legii, luată în întregime și din expunerea de motive. Din această nediferențiere, din nici un punct de privire, între aceste două feluri de avocați, trebuie să se deducă că și avocații nedefinitivi, ca și cei definitivi, nu-și pot pierde funcția decât în cazurile și pentru abaterile prevăzute de art. 45 din legea aceasta, care este cu totul specială, adică, între alte cazuri acolo stabilite (demisie, pensionare etc.) și printr-o acțiune disciplinară dovedită și întemeiată;

Că dânsul nefiind în nici unul din aceste cazuri, îndepărtarea sa din serviciu fără vină și fără vre-o formalitate, așa cum s'a făcut, este un abuz care trebuie sancționat, anulându-se decizia de punere în disponibilitate și obligându-se Ministerul să-l reintegreze;

Având în vedere că reprezentantul părții părte a cerut respingerea acțiunii ca neîntemeiată. Netemeinicia acțiunii rezultă din aceea că atâta vreme cât a funcționat, sub prevederile Statutului, d-sa n'a fost definitivat. Nefiind stabil, cum recunoaște singur, nu putea să intenteze acțiune în contencios, dacă ar fi fost îndepărtat din serviciu;

Că nici sub imperiul legii din 9 Mai 1933, reclamantul nu poate intenta acțiune în contencios, atât timp cât n'a fost declarat definitiv după normele stabilite de legea aceasta;

Considerând — înainte de a examina argumentele în fond ale ambelor părți — că această acțiune intentată contra Ministerului muncii, este de a se respinge ca rău introdusă fiindcă procesul privește un act administrativ de autoritate

emanat dela singura autoritate de care depinde Ion Sârbu, dela Ministerul de justiție;

Considerând că soluționarea procesului de față implică examinarea chestiunii de a se ști dacă Ion Sârbu, găsit de legea avocaților publici nedefinitivat, nestabil, după normele Statutului funcționarilor publici are aceeași situație din acest punct de vedere al stabilității și sub legea din 9 Mai 1935, sau situația sa diferă;

Considerând că sub imperiul Statutului funcționarilor publici un avocat, deși considerat funcționar de specialitate, trebuia totuși potrivit art. 37, să fie, ca orice funcționar, declarat, după un an, definitiv. Sau în ipoteza prevăzută de text, după doi ani. Dacă după doi ani nu era declarat definitiv, menținerea lui în funcțiune este facultativă pentru autoritate. Poate fiind depărtat, fără ca să poată să se plângă înaintea contenciosului;

Considerând că după cum în timpul de după împlinirea celor doi ani pentru definitivare, pe care n'ar obține-o, poate fi îndepărtat tot astfel, pentru identitate de rațiune, un funcționar poate fi îndepărtat, deci și un avocat, și în perioada dela numire și până la împlinirea celor doi ani;

Considerând, că sub imperiul legii avocaților publici un avocat nedefinitivat, nestabil, după statut, păstrează aceeași nestabilitate. Intră sub această lege în aceeași situație, pentru el cu același dezavantaj profesional. Aceasta rezultă din art. 18 și 44 din legea avocaților publici pe baza căroră orice avocat public va fi declarat definitiv numai după doi ani de funcționare, cu avizul consiliului superior al avocaturii Statului, ținându-se seamă și de recomandarea autorității pe lângă care avocatul a funcționat sau va funcționa: ceea ce înseamnă că orice avocat public anterior legii din 1935, dar nedefinitivat de regimul legal de atunci, ca și unul posterior datei de 9 Mai 1935, nu pot obține definitivarea, stabilitatea prin alte norme și prin îndeplinire a altor cerințe, decât acestea prevăzute expres și categoric de lege;

Că, apoi prin încrederea ce i s'a acordat prin decizia nr. 88.044 din 9 Noembrie 1935 de Ministerul justiției, ca avocat clasa 5-a, numitul reclamant nu a obținut definitivarea, stabilitatea. Căci nu prin încadrare se definitivează un funcționar, pe lângă că această decizie prevede expres că este încadrat nedefinitiv;

Că, prin urmare, privită acțiunea de față sub acest aspect dedus din art. 18 și 44, nu poate fi admisă, de oarece neavând stabilitatea, n'are exercițiul acțiunii în contencios;

Considerând că mai rămâne de examinat susținerea reclamantului sprijinită, pe dispozițiile art. 45 din lege și 68;

Considerând că din art. 45 nu se poate deduce nimic care să schimbe cele stabilite mai sus cu privire la nestabilitatea sa. Într'adevăr, art. 45 se exprimă că: „Funcțiunea de avocat public se pierde prin demisiune, prin punere în retragere pentru limită de vârstă, prin destituire, etc.

Considerând, că modul generic în care este redactat acest text de lege, fără a distinge între definitiv și nedefinitiv, din care reclamantul vrea să deducă admisibilitatea acțiunii, nu înlătură cele două etape esențiale în care legea avocaților publici, ca și Statutul funcționarilor, a înțeles să împartă și această clasă de slujbași ai Statului: etapa definitivității și a nedefinitivității. Aceasta rezultă nu numai din art. 18 al legii coroborat cu art. 44, dar mai rezultă și din următoarele două împrejurări: prima este aceea că art. 45 care prevede modurile și cazurile care aduc pierderea funcțiunii de avocat public este așezat în secțiunea I-a, din cap. 5 al legii intitulată „stabilitate, măsuri disciplinare“. Prin urmare, dispozițiile acestui articol se referă numai la avocații stabili, nu și la cei nestabili; și a doua împrejurare este că un avocat public devine de drept definitiv, potrivit art. 68, prin înde-

plinirea cumulativ a două cerințe prevăzute de acest text, între care este și obținerea stabilității până la promulgarea legii pe baza Statutului funcționarilor. Or, reclamantul neîndeplinind aceasta, nu cade în prevederile legii;

Că așa fiind, reclamantul avocat Ioan Sârbu nefiind stabil după Statut, nefiind definitivat pe baza legii avocaților publici, nu poate intenta acțiune în contencios pentru punerea sa în disponibilitate;

Că, pentru aceste motive, redactate de d. consilier *Al. Ștefănescu*, urmează să se respingă acțiunea cu 1000 lei cheltuieli de judecată.

(ss) *S. Buteanu, Al. Ștefănescu, Emil Gh. Pioneanu.*

A apărut în Editura *Curierul Judiciar* :

EXECUȚIUNEA Silită ASUPRA VENITURILOR BUNURILOR NEMIȘCĂTOARE, studiu de procedură civilă, de *Dimitrie I. Cotruz*, Jude-Consilier la Tribunalul Prahova. Prețul 80 lei.

CALCULATORUL CONVERSIONEI ȘI INDRUMĂTORUL CONTABIL, JURIDIC ȘI FISCAL, aplicabil la Legea lichidării datoriei'or agricole și urbane din 7 Aprilie 1934, de *Dr. V. M. Ioachim și Tănase I. Nicolae*. Prețul 100 lei.

LE PETROLE EN ROUMANIE ET A L'ETRANGER. Aperçu général sur la situation statistique, géologique, juridique, économique et financière, ainsi que sur le développement de la consommation, par *Mihail Pizanti* Directeur du *Moniteur du Pétrole Roumain*

LELEA CAMBIEI ȘI BILETULUI LA ORDIN ȘI LEGEA ASUPRA CECULUI însoțite de Expunerea de motive, Avizul consiliului legislativ și Rapoartele dela Cameră și Senat, în *Biblioteca Legilor Uzuale adnotate* nr. 486 din editura *Curierul Judiciar*.

De vânzare la *Curierul Judiciar* și la principalele librării din Capitală și Provinciile. Prețul 60 lei.

NOȚIUNI DE DREPT COMERCIAL ȘI PRIVIRE ISTORICĂ ASUPRA LEGII COMERCIALE IN ROMÂNIA, de *Christache Ch. Miliian*, Secretarul Camerei de Comerț și de industrie din Turnu Măgurele, prefață de d. *Gr. Trancu-Iași*, fost ministru.

PROBLEMA DATORIILOR, în lumina legii din 20 Februarie 1879 asupra clauzei penale, cametei și anatocismului, de Profesor *Nicolae Basilescu*, Decanul Facultății de Drept din București. Prețul 50 lei.

CĂTRE D-NII ABONAȚI

Rugăm stăruitor pe domnii abonați din provincie a nu aștepta alte invitațiuni, cari sunt costisitoare, sau sosirea în localitate a încasatorului nostru *Mihail Stama*, singurul împuternicit pentru provincie, *D-l. C. Petculescu* fiind pentru Capitală, și a binevoi să trimeată achitarea abonamentului prin mandat poștal direct la *Administrația Revistei „CURIERUL JUDICIAR“* București, Artei 5, notând pe cotorul mandatului poștal, abonamentul datorat partida No....